

# AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG:  
VI. KER., NAGY JÁNOS-UTCA 1. SZÁM

KIADÓHIVATAL:  
VI. KERLET, ANDRÁSSY-UT 6. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

ELŐFIZETÉST AR (OSAK VIDÉKRE)  
EGY NEGVED ÉVRE 240 KOR., EGYES  
SZÁM ÁRA AUSZTRIÁBAN 1200 O. KOR.  
TELEFON: SZERKESZTŐSÉG: 65-38,  
KIADÓHIVATAL: 195-59, VASARNAP  
ESTETŐL REGGELIG: JOZSEF 9-66

II. évfolyam

Budapest, 1923 február 5.

6. szám

## Lloyd George esztelenségnek tartja a Ruhr-vidék megszállását

„Ez a legjobb ut, hogy ne kapjanak a franciák jóvátételt“

London, február 4.

A Wolff-ügynökség jelenti: Lloyd George, aki most érkezett vissza üdüléséből Angliába, beszélgetés során röviden érintette a Ruhr-terület megszállását és

kijelentette, hogy azt nagyon esztelen cselekedetnek és a legjobb utnak tartja arra, hogy ne juthassanak jóvátételekhez. Ezzel az egész világot újból nagy nyugtalansággal töltik el.

## A Ruhr-vidék megszállása és a versaillesi rabszolgaság elpusztítja Európát

Az összes német szocialisták Amerika becsületesességéhez fordultak

Berlin, február 4.

A Wolff-ügynökség jelenti: Németország valamennyi szakszervezete a washingtoni szentúthoz és képviselőházhoz fölhívást intézett, amelyben kijelentik, hogy

a Ruhr-vidék megszállása és a versaillesi békeszerződés nyomában járó rabszolgaság elpusztítja a német és az európai gazdaságot és a németek millióit munkakerékkeliséggel fenyegeti.

Mindezt megállapíthatja egy pártatlan vizsgálóbizottság, valamint azt is, hogy most a béke közepette, férfiakat és asszonyokat, ifjút és öregét csak azért kiutasítanak, mert vonakodnak hazatérni. A német nép már krónikusan éhez, asszonyok és gyermekek

festileg elsatnyúlnak, a csecsemőket papírrongyokba burkolják. Ez a fölhívás nem akar kísértet lenni, hogy Amerikát arra indítsa, hogy a szembenálló felek egyikének vagy másikának javára meghatározott magatartást foglaltson el. A szakszervezetek csak a hagyományos amerikai becsületesességhez és az amerikaiaknak a fair play iránti érzékéhez folyamodnak. A fölhívás azzal végződik: erős meggyőződésünk, hogy

az amerikai nép nem azért lépett a hadviselés sorába, hogy a német népet elpusztítsa.

Az amerikaiaknak a becsületesről vallott álláspontja, ha most is szilárdan vallják, megmentheti Európát az erőszaktól és a különben elháríthatatlan szerencsétlenségtől.

## A franciák megakadályozták az összes holland szénszállításokat

Essen, február 4.

A Wolff-ügynökség jelenti: A Hollandiába való szénszállítások beszüntetéséről még a következőket jelentik: Weselben pénteken délután

45 szénvonatot, amelyeknek Hollandiába kellett volna menniük, a franciák parancsára vissza kellett irányítani.

Dorfflenben pénteken este földoldottak egy előzőleg lefoglalt ugynevezett szerződéses szénvonatot. Később azonban

mégis valamennyi hollandi szénszállítványt ismét lefoglalták.

Egy hollandi hírlapírónak a duisburgi holland konzultól eredő közlése szerint nemesak a Németalföld részére rendelt szénvonatokat, hanem a kokszzállítványokat is lefoglalják. A francia megszálló hatóságok ezt a rendelkezést csak ideiglenes természetűnek mondják. Állítólag számolni lehet azzal, hogy a Hollandiába irányuló kivitelt tíz vagy tizenkét napon belül ismét normális keretek között fog lebonyolódni.

## Szilárd a vasárnapi magánforgalom

Budapesten:

(A Reggel tudósítójától.) A szombati magánforgalomban kirobbanó hosszhoz és lázas pénzkínálathoz képest valamelyest enyhült a vasárnapi kávéházi üzlet; aránytalanul kevesebb üzletet kötöttek, amiben része van persze a szombat késő délutáni rendőrségi razzianak is. A piac tartózkodóbb volt, mint szombaton; a spekuláció ugyanis inkább az utcán, mint a kávéházban tartózkodott. Főnyelges kölésekről a következő árfolyamokat jelenti tudósítónk:

Salgó: 77.750—78.500; Izzó: 98.000—100.000; Magnezit: 260.000; Schlick: 14.750—15.000; Boni: 24.000; Ujofa: 40.500—41.700—42.000; Leszámlító Bank: 2900—3000—3100; Kőszén: 203.000—204.000; Spodium: 11.300—11.550; Pallas: 10.200; Viktoria butor: 2680—2800; Szikra: 17.000; Mag: 13.000; Gumi: 27.750; Levante: 125.000; Atlantica: 6700; Liehtig: 1600—1750; Lipták: 4200; Klotild: 9500—10.000; Phöbus: 7500; Juta: 19.000; Hofherr: 10.500—11.200; Östermelő: 14.000.

Bécsben:

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) Kevés kötés jött létre a mai bankok közti forgalomban. Magyar értékek iránt nagyobb az érdeklődés. 10—15%-kal magasabban kötöttek Salgót, Hofherrt, Klotildot, Pimát, Magyar Hitelt. Déli vasutban is elég élénk volt a vásárlási kedv.

Berlinben:

(A Reggel bécsi tudósítójának telefonjelentése.) A legtöbb betek állandó és sokszor viharos fölfelé törtető ármozgalmi után szombaton hirtelen megfordult az irányzat. Az árfolyamok lefelé esznek és nagy a bizonytalanság nemesak a közönség, de a hivatásos spekulánsok körében is. A bankok vasárnap kevesebb megbízást kaptak, de még a vevők vannak túlsúlyban. A közönség eladásai azonban fokozódtak, sok anyag szabadult föl, de ugylátszik nem nagy a hajlam ennek az anyagnak a fölvételére. Leginkább csak azokat a papirokat keresik, amelyeknek az árfolyama a legmélyebbre esett.

## Szivárvány

Az éjszaka megálltam az utcán és fölnéztem az égre. Főként azért néztem az égre, mert szürkén és feketén is barátságosabb az égboltozat, mint a pesti emberek arca, akik kalandot, szivarvéget és tőzsdei tippet keresve bandukolnak az éjszakában. Az erjedő, zsiros föld szaga terjengett, szinte bele-szédültem; aki vidéken nőtt föl, az anyatejjel szívta magába ennek a földnek nagyszerű parfümjét. Nézek az égre és a Bazilika fölött ott lüdüklök áthajolva a Hold udvarán a szivárvány. Ki nem babonás ebben a sajtó magyar életben? Vajjon mit jelent az égen a halványsárgának, rózsaszínek és balatonkéknek ez a glóriája? Emberek mennek, rágják a szivarukat, asszonyok prémekekben és rongyokban és autók robognak és konfliktusok baktatnak, senkisen néz az égre, a szivárványra, de mint valami wagneri zenekar, mélyről a kanálisokból, a sötét szobákból, ahol szüszognak és hortyognak, de nem álmodnak soha, a kocsikból, a kávéházakból és a balkáni csöcselék mulatóiból egyetlen hang dur-ban: a tőzsde, a tőzsde, a tőzsde. Ebben a városban és az ösztönöm sugja, mezővárosokban és falvakban is, ma mindenki párnája helyett, a tőzsde árfolyamaiba temeti fejét. Ez nem mocsárláz, amelyet a gyilkos háborúnál még gyilkosabb béke, a szétzuzott morális alap és a megingott gazdasági helyzet lehel ki a népekre — ez világbetegség. Csak Bécsben, Berlinben, Budapesten virulensebb, mint Párisban, Londonban és Newyorkban. Átértékelési folyamat. Ha már a pénz romlik, legyen sok a romlott jószágból. Narkotikum. Föltartózatlanul tökfűkővé lesz az emberiség? Hiszen minél magasabb az árfolyam, annál kevesebbet ér a részvény, és annál szegényebb a tőkés és a spekuláns. Hogy nem akad egy Wells, aki megírja azt az időt, amikor végül a malmok nem lisztet, a gépgyárak nem ekéket és boronákat, a vasutak nem utasokat, az iparvállalatok nem ipart, hanem csak részvényeket örölnek, gyártanak, szállítanak, részvényeket és részvényeket. Mindenki milliárdos lesz, aki él. Milliárdos és billiárdos — és éhen vész az egész emberiség. Csak az a böles, kajlabajuszu, mezétlabas napszámos nem, aki fél hold földjét saját két kezével műveli. Ez nagyot sercint erre a világra, a tőzsdei kurzusokra és az összes típekre. Sanfranciscotól Zágrábig kitör a hossz, új arisztokrácia születik. Ez a háboru óta már a harmadik nemzedék. Az első a seregeknek szállított, a második sibolt és valutázott, a harmadik besurrant a tőzsdére és földözöt nélkül egy kötés Magnezittal ültette el a családfáját. Az arcek egyre durvábbak, a tekintetek egyre sötétebbek, az árnyból öles, fényes körmük villog, mint a gyilkos. Nincs idejük megállni, élni sem, nemzedékek élete néhány hónap. Nézem a szivárványt és úgy érzem, hogy az erjedő nedves föld megindul alattam.

## Nem sok jót ígér a keleti konferencia

Lausanne, február 5.

(A Reggel tudósítójától.) Még nem tűnt el minden remény a keleti konferencián, de a helyzet határozottan rosszabbodott. Ugy az angolok, mint a törökök már utra készülnek. Az olaszok

sem remélik már, hogy béke lesz.

Konferenciának és tárgyalnak, de a törökök a legutóbbi angol-francia konfliktusból úgy látják azt a következtetést vonják le, hogy legjobb lesz, ha

Törökország különbékét köt

az egyes hatalmakkal, különösen Franciaországgal és Olaszországgal. Az angol delegátusok véleménye szerint komoly a helyzet. Az olaszok csak kedden akarnak elutazni. Az orosz delegáció fele már elutazott.

## Törökország utolsó szava — „Elégtételt!”

Róma, február 4.

Dzsela Eddin, Törökország követe kijelenti a „Giornale d'Italia”-ban, hogy Törökország intranzigens, mert tudatában van ügye igazságának. Semmivel sem lehet megokolni azokat az akadályokat, amelyeket Anglia támaszt Törökországnak. Kétségtelen, hogy

Törökország olyan békét óhajt, amely teljes elégtételt ad neki. Ez Törökország utolsó szava.

Ha újból háború támadna, azért oszakis Anglia lenne felelős.

## A törökök több módosítást visszautasítanak Lausanneban

Lausanne, február 3.

A szövetségesek delegátusai közötték Izmed hasával a legutolsó módosításokat, amelyeket a szövetségesek a békeszerződésen hajlandók tenni. Izmed hasa különböző rendelkezéseket elutasított. Lord Curzon vasárnap estére jelezte az elutasítását. Remélik, hogy ez időpontig megtörténik a döntés.

Lausanne, február 4.

A törökök a szövetséges delegációknak ma délután 1 órakor terjedelmes választ küldtek, amelyben kifejtették ellenvetéseiket és főképpen azokat, amelyek a Mossul-kérdésre és a magánjogi kérdésekre vonatkoznak.

## A dollárhamisítással vádolt detektivet másodszor is szabadlábra helyezte a vizsgálóbíró

(A Reggel tudósítójától.) Négy héttel ezelőtt részletes tudósításban számolt be A Reggel arról a nagyarányú dollárhamisításról, amelynek főtetteseként a rendőrség Horváth J. János nyugalmazott detektivet tartóztatta le. Ugyanabban az időben még 14 kereskedőt, ügynököt, litografust és bankhivatalt fogott el a rendőrség, akik valamennyien az ügyészség fogházába kerültek, mert bebizonyosodott róla, hogy részesei a hatalmas apparátussal előkészített dollárhamisításnak. Két héttel tartott a rendőri nyomozás és ezalatt a két hét alatt rengeteg adatot gyűjtött össze a rendőrség Horváth J. János és társai ellen.

Súlyos bizonyíték volt a detektív ellen, hogy az első dollárhamisításban, amelyet egy esztendővel ezelőtt leplezett le a rendőrség, szintén fontos szerepe volt.

Akkor azonban bizonyítékok hiányában a pénzhamisítással vádolt detektivet a vizsgálóbíró szabadonbocsátotta. Az újabb dollárhamisítási bűnügy színterét a nyugalmazott detektívhez vezették. Két napig keresték Horváth J. Jánost Budapesten, akit végül sikerült kézrekeríteni. Horváth mindent tagadott, de a letartóztatott 14 társa ellene vallott és súlyosan kompromittálta a dollárhamisítás bűnügyében. Horváth letartóztatása után is állhatatosan megmaradt tagadása mellett és az ügyészség sem mondott semmi olyat, amit ellene bizonyítékként föl lehetett volna használni.

Dr. Vándor Mihály ügyvéd, a másodszor letartóztatott pénzhamisítással vádolt detektív védője, Horváth J. János szabadlábra helyezését kérte a vizsgálóbírótól és szombaton délután a vádtanács elrendelte Horváth J. János nyugalmazott detektív szabadlábra helyezését. Kétszer fogták el dollárhamisítással vádolva a nyugalmazott detektivet, a rendőrség kétszer tartóztatta le — és a vizsgálóbíró egy évben kétszer helyezte szabadlábra Horváth J. János

## Semleges ország legyen a jóvátételi kérdés bírójá

Páris, február 4.

A „Petit Parisien” jelentése szerint Branting a népszövetségi tanácsnál azt a lehetőséget kezdeményezte, hogy

egy semleges országot tegyenek meg a jóvátételi kérdés bírójává.

A tanács tudomásul vette ezt a kezdeményezést.

## Franciaország újabb jegyzéke a németekhez

A mai napon megszállták a franciák a Frankfurt—Basel fővonal két gőcpontját

Berlin, február 4.

A Wolff-ügynökség jelenti: A szövetségesek közötti Rajnabizottság a megszállott területek koblenzi birodalmi kormánybiztosának jegyzékét nyújtott át, amelyben közli a francia kormány az azt a határozatát, hogy

Offenburgot és Appenweiert, figyelemmel a német vasútigazgatás részéről a Prágától Párisig közlekedő nemzetközi vonatok forgalmánál okozott nehézségekre, a franciák megszállják.

Ezzel kapcsolatosan a szövetségesek közötti Rajnabizottság elhatározta, hogy e két községben ugyanazt a rendszert honosítja meg, amelyet a keleti hídfelel léptetett életbe. Ennek megfelelően

fölhatalmazta koblenzi képviselőjét, hogy az új megszállást fogantossítsa.

A Wolff-ügynökség e hírhez megjegyzi: A jegyzék szövege még nem jutott kezünkbe. Beérkezett jelentések alapján azonban már most ki kell jelenteni, hogy

a franciák újabb súlyos jogsértést követtek el.

A Ruhr-területen elkövetett francia erőszakoskodásokhoz sorakozik további német területen francia csapatok részéről elkövetett erőszak, amelynek

nyilvánvalóan az a célja, hogy a német szénszállítás a legfontosabb Frankfurt—Basel-i fővonalon francia ellenőrzés alá kerüljön.

## Hivatalos német jelentés Offenburg és Appenwier elfoglalásáról

Offenburg, február 4.

A Wolff-ügynökség jelenti: Ma délelőtt több század főnyi francia lovasság bevonult a városba.

A pályaudvart, a postahivatalt, a lakta-

nyát és a nagy vasuti hidat gépfegyveres őrek szállották meg.

A vasuti forgalom eddig akadálytalanul megy végbe. Appenwier községet is megszállották a franciák.

## Friedrich István e héten indul külföldi körútjára

(A Reggel tudósítójától.) Friedrich István, a szittyák táborának lelkes közkatona, tudvalevően még mint egyszerű fascista elhatározta, hogy olasz testvéreinek látogatására Rómába utazik, ahonnan természetesen egyenesen Kermalhoz indul Angorába.

Január második felére tervezte először a nagy utazást, ez azonban „mellékkörülmények” miatt néhány héttel elhalasztódott. Közben híresztelték azt is, hogy Friedrich levélben jelezte látogatását Mussolininek, aki azonban nem túlságosan barátságos választ küldött. Ezt a hírt — Friedrich köréből — megcáfolták.

Értesülésünk szerint Friedrich István utazása most aktuálisabbá vált. Teljesen jó forrásból kapjuk a hírt, hogy Friedrich még e héten elindul, csak az utazás napja nincs még pontosan megállapítva. Február 8-áról volt szó, ez azonban még nem egészen bizonyos! Sőt értesülésünk szerint az sem egészen bizonyos, hogy Friedrich Róma felé indul. Lehetséges, hogy az utolsó pillanatban Konstantinápoly felé veszi útját és fordított irányban teszi meg a nagy külpolitikai körutat.

## Betiltották a „Rheinische Rundschau”-t

Koblenz, február 4.

A Wolff-ügynökség jelenti: A Rajnabizottság három napra eltiltotta a „Rheinische Rundschau” megjelenését, mert a koblenzi napilapok tilalma ügyében helyt adott egy cikknek, amely a bizottság tekintélye ellen irányul.

Anita Berber  
Sebastian Droste

február hónapra prolongálva a

PARISIEN  
GRILLBEN

## Áruházunk átépítése miatt

összes divatujdonságainkat, u. m. covercoat, burbarry, wensish-, osikos aljkelméket és férfiöltöny- és raglánszöveteket

leszállított árban

árusítjuk

NEMZETI RUHAHÁZ

BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 7 (PANNÓNIA-SZÁLLÓ MELLETT)

## Az 50 milliós svájci kölcsönt buzatermésünk és az adójövedelmek garantálnák

(A Reggel tudósítójától.) Elsőnek jelentette a Reggel, hogy Popovits Sándor a Jegybank elnöke, Ullmann Adolf báró Svájcban valutahitel ügyében tárgyalta. A tárgyalásról Popovits Sándor volt szíves nyilatkozni. Múnykban áll most újabb részleteket és a külföld véleményét közölni ezekről a tárgyalásokról. Középeurópa legnagyobb keleti devizával kereskedő bankháza, a Schönberger & Co. e heti keleti devizajelentése a következőket írja a magyar koronáról és a svájci tárgyalásokról:

— Miután a jóvátételi bizottság Magyarország részét a dunai monarchia háború előtti tartozásaiban már megállapította, a magyar kormány most oda kíván hatni, hogy a jóvátételi bizottságnak

a háborús jóvátétel címén követelt összeget is számszerűen pontosan megtudja végre.

hogy megkezdhesse az ország eredményes új-építését. Báró Korányi pénzügyminiszter folytatja ezeket a tárgyalásokat a jóvátételi bizottsággal. A magyar korona hullámzását a pénzügyi kormányzatnak sikerült nagy áldozatokkal és a belső piac erős megrendszabályozásával 20 körül stabilizálni. A korona további stabilizációjának érdekében Svájcba utazott egy bizottság, amelynek elnöke Popovits Sándor, hogy

50.000.000 svájci frank kölcsönt szerezzen a magyar államnak. A kölcsönt Magyarország buzatermése garantálná és a befolyó adóbevételekből fizetné a kamatot.

Ezektől a tárgyalásoktól, amelyeknek ez a kirándulás csak a kezdete, függ a magyar korona jövő sorsa.

## Angol és amerikai tőkecsoportokkal tárgyalnak a budapesti kikötő ügyében

A francia társaság nem tudta megalakítani az üzemi részvénytársaságot

A nagy csepeli kereskedelmi kikötő ügye rövidesen, úgy látszik, újabb fordulóponthoz jut. Ismeretes, hogy a kikötő építésére a francia Schneider-céggel volt szerződése a magyar kormánynak. A szerződés szerint a francia társaság köteles 1922 december 31-ig megalakítani az üzemi részvénytársaságot s a részvények 60%-át köteles átadni a magyar kormánynak. December 31-ig a francia társaságnak nem sikerült a részvénytársaság megalakításához szükséges 14.000.000 frank összegét megszerezni és kénytelenek voltak a kikötőkormánybizottságtól az opció meghosszabbítását kérni. A kikötőkormánybizottság ennek a kérésnek eleget is tett, de csak rövid határidőre hosszabbította meg az opciót, mert ma már tisztán látja, hogy a francia tőkecsoportnak nem lesz meg a megfelelő pénze az üzemi részvénytársaság megalakításához.

A kikötőkormánybizottság pedig közben megkezdte a tárgyalásokat az amerikai és angol tőkecsoportokkal. Az opció meghosszabbítása ügyében Zielinsky Szilárd, a Közmunka Tanács elnöke a következőt volt szíves mondani:

— A tényeknek teljesen megfelel, hogy az üzemi részvénytársaság december 31-én nem alakult meg és hogy a kikötőépítési kormánybizottság a Schneider-céggel nagyon rövid lejárata újabb határidőt adott. Hogy a részvénytársaság miért nem alakult meg, annak részleteiről nem nyilatkozhatom, mert ez ma még nagyon diszkrét ügy. Kijelenthetem azonban azt, hogy az építési ügyet egyáltalán nem befolyásolja a tény és a kikötő építési munkálatai így is nagyszerűen halad előre, teljesen a ki-  
lázott programnak megfelelően.

## Újabb bérköveteléssel álltak elő a nyomdászok

A munkáltatók elutasították minden követelést

(A Reggel tudósítójától.) A nyomdász munkások és munkaadók között az újabb dragulással kapcsolatos tárgyalások indultak meg a munkabéremelésekre vonatkozólag. A munkások

igen jelentős újabb béremelési követeléssel léptek föl. Azonban a munkaadók a béremelési követelést visszautasították.

A Reggel munkatársának értesülése szerint, bár a munkaadók belátták, hogy az elmúlt héten tényleg tízenöt és félszázalékos általános áremelkedés volt, azonban azzal utasították el a munkások bérkövetelését, hogy egyes nyomdai szakágaknál, így az öntödéknél, gépmesterek-nél a munkaidő aránytalanul kevés és a kevés munkaért is épp úgy kapnak 6-8 óra óraberét, mint ahogy azok a munkások, akik tényleg 6-8 órát dolgoznak.

Csak akkor hajlandók megadni a béremelést, ha a munkaidő arányosítása megtörténik.

A munkások viszont nem hajlandók ilyen alapon tárgyalni, mert a munkaadóknak ez a kö-

vetelése lényegesen előmozdítaná a munkanélküliséget, a nyomdákban sok alkalmazottat kellene elbocsátaniuk, így tehát ilyen tárgyalási alapot nem fogadnak el. Hétfőn délután jelent be a nyomdászszakszervezet vezetősége a tárgyalások eredménytelenségét a munkásoknak.

## Budapest birkózó bajnokságai

(A tudósítás eleje a 10. oldalon.)

**Középsúly:** bajnok Meisler István (Törökös). 2. Benő (FTC). 3. Büki (Husos).

**Könnyűsúly:** bajnok Keresztes Lajos (Husos). 2. Matura (MTE). A döntő küzdelem Keresztes és Matura között valóságos élet-halál harc volt, amely a közönséget szinte extázisba hozta. A nehéz mérkőzést Brüll Alfréd, a szövetség társelnöke, kitűnően vezette. — 3. Szántó (MAC).

**Pehelysúly:** bajnok Fehér István (BAK). 2. Magyar Armin (BAK). 3. Skarlec (MTE).

**Légsúly:** bajnok Eidlitz Bertalan (UTE). 2. Buesel (Törökös). 3. Márton (Szegedi AK).

## Zichy János gróf beszéde a Nemzeti Kaszinó Széchenyi-lakomáján

A Nemzeti Kaszinó vasárnap este 8 órakor tartotta meg szokásos Széchenyi-lakomáját, amelyen kegyelettel áldozott halhatatlan alapítója emlékének. Felőrával a lakoma előtt még a választások eredményét hirdették ki. Eszerint igazgatókká választották: Beniczky Ádám, gróf Csokonics Iván és gróf Széchenyi Emil.

A közgyűlés berekesztése után érkeztek meg Albrecht, József és József Ferenc királyi hercegek, valamint Horthy Miklós kormányzó.

Az asztalfőn az ünnepély szónoka, gróf Zichy János ült, előtte kis virágállványon állott a Széchenyi-serleg. A harmadik fogás után fölémelkedett helyéről gróf Zichy János és a következő beszédet mondotta:

— Széchenyi jóslata óta sok idő múlt el, de oly korszak, amelyben a nemzet egyénisége teljes nagyságában kifejlődhetett volna, még nem következett be. Magyarország látszólagos hatalma, nagysága és sulya kétségkívül Széchenyi István óta azon időközben volt legnagyobb, amely a kiegyezést a világháborútól választotta el.

— Azonban két törökös vívott egymással el-

keseredett harcot és fogyasztotta a nemzet erejét. Két különböző közjogi irányzat között folyt harcok töltötték be azt az időt, amely 1867-től 1914-ig folyt le és épp azért, mert ezen időköz is felítve volt küzdelmekkel és harcokkal, nem volt Magyarország aranykorának mondható. Azután pedig bekövetkezett a világháború, az élet-halálharc.

Hogy mégis él és élni fog ez a megcsontított nemzet, annak oka a tradíciókhoz, a folytonosságához, a történelmi osztályokhoz és történelmi nevekhez, így a Széchenyi nevéhez, való ragaszkodásban rejlik. Széchenyi, bár ez paradoxnak látszik, konzervatív-szabadelvű volt, szívében konzervatív és modern elméjében.

— Ma két típus van, az egyik elvesz a múltban, a másik belerohan az ismeretlen jövőbe. Mind a kettő improduktív. A legbatalmasabb tölgy is elpusztul, ha elvesz a koronája. A gyökere. Konzervatívoknak kell lenniük, amennyiben a nemzet élete kövére haladónak az új időkkel. A történelmi osztályoknak újból vezetni kell, mert végzetes bűn lenne, ha most állanának fölére.

## Kirabolttak, levetkőztettek, félig agyonverték

és terméskövek alá temettek egy embert a Mester-utca végén

Vasárnap korán reggel egy apáca haladt a Mester-utca végén a Vásáriéren keresztül. Az ut mentén nagy kőcsockokból álló halmok vannak. A kőcsockok felől halk nyöszörgést hallott az apáca.

— Segítség! Jaj! Eltemettek elevenen!

Az apáca keresni kezdte a jajtatót. A kőcsockok mentén vérnyomokat látott. Az egyik terméskőhalom alatt nyöszörgött egy ember. Többek segítségével sietve széthordták a kőveket, amelyek koporsószerűen zárták be a még mindig vérző áldozatot. A kővek alatt feküdt alsóruhában egy fiatal ember, fején több sebből szivárgott a vér. Nagy vértöcsa volt a kővek alatt. A szerencsétlen embert nyomban bevitték a Zita-kórházba.

A súlyosan sérült ember a kórházban eszméletre tért és a következőket mondta:

— Engem Báder Józsefnek hívnak és kocsis vagyok. Szombat este egy Mester-utcai kocsmában mulattam több olyan ismerőssel, akiknek nevét nem tudom megmondani. Csapán látásból ismertem őket. A szomszéd asztalnál gyanus embereket láttam. Észrevettem, hogy figyelnek.

A kocsmából Báder egyedül távozott. Ment hazafelé a Mester-utca felé. Amikor a Vágóhid-utca sarkához ért, utólérték őt azok, akik vele voltak a kocsmában. Többen körülfogták és szó nélkül agyba-főbe verték. Segítségért kiáltott, de egy lélek sem volt az utcán. Előttötte a vér és ajultán esett össze.

Ami ezután történt, azt így következteti a rendőrség: A támadók, abban a hitben, hogy agyonverték az áldozatukat, elvonultak a Vásárrétre. Ott még egy pár erős ütést mértek a fejére, ruháját lebuzták róla, feje két oldalára négyzetes kőcsockokat tettek s a két kő fölé több követ helyeztek. Azután betemeték az egész embert a közepben levő kővel, úgy hogy semmi sem látszott belőle.

Az ajultán fekvő Báder József hajnalban tért magához. Az orvosok szerint sérülése életveszélyes. Támadóit egész vasárnap keresték a Farszas-csoport detektívjei.

## TABARIN

VII, RÁKÓCZI-UT 63.

A februári műsor minden száma szenzációt

Sziklai József  
Betegh Bábó  
Elek Annie

és ifj. Latabár Kálmán vendég-főléptével

KIADÓ LAKÁS...

Harmath Imre táncparódiája

The Fürstenberg Dick Dorelly & Co.  
excentr. duett akrobata csoport

SZEPESI VILI és THEA WORTH  
eredeti táncjelenetekben

Inge Lysa, Sisters Horstan, Silgard, Hansi  
Merkel, Ricki Neumann

Ezenkívül még 25 elsőrangú szám!

Steiner Simi művészzenekara

Eltadás után mondantáncok! Kezdeté 10-kor

## BUTOR

kényszereladás! Csakis elsőrendű műmunka. Ebéd, kávé, sfb. Lerner asztalos, Rombach-utca 2. szám, Dob-utca sarok

VI, Révay-u. 18 KIS KOMÉDIA Telefon: 14-22  
Ma: „MINTAHÁZASSÁG” és „JHR KLEINER” Rott és Steinharttal a főszerepekben. Kezdeté pontban 7 1/2 órakor

## PALACE

(Újváry-kabaré)

VIII, Rákóczi-ut 43. Telefon: József 125-04  
Jegyelővétel: Délután 5-7 óráig

Budapest legmulatságosabb műsora

Kezdeté 9 1/2 órakor

# HIREK

## Koszoru

Már tegnapelőtt előtt tudtuk, hogy utban van, mert a kalitban a rabmadár még sötét hajnalban fűzőrésni kezdett. Herschel, a kalendáriumbeli szézesztendő ember és a főbb időjósok még javában diktálták a telet, amikor a budai hegyek fölött szivárványt láttak azok, akik ebben a városban jártukban néha az égbe is szoktak nézni.

Künn a hideg hold járt az égen az ablaknyitogató északnyugati szél karján, mint elátkozott menyasszony az örök vőlegénnyel; dideregve elmerül az áldatlan gond a pesti házak környékén, mint megannyi városba tévedt madárijesztő; a bérházak kéményein át még többnyire a vörösbajszu fakereskedő szálladozott be, hogy álmukban is lássák őt az adófizető polgárokat: — amikor ő, mint valamely ápruhás ifju belopódzott a városba. A szennyes papirosok, amelyek a Személyi Hírek kalapja alatt pontosan beszámolnak a rekedt kortestorkokról, a bőffeszítő gyomrokról, a címeres ökrökről: elfelejtették megírni, hogy a csodálatos, szerény és félnék ifju, aki a jövőndök hozza kis batyujában, már a Halakhavának első napjaiban hazánkba érkezett tündéri vándorutjában.

Pedig nagyobb betűket érdemelne ő, mint a perza sah, aki Pestre érkezvén, citrommal vagy ékköves gyűrűkkel dobálta a fogadó erkélyéről a korzó hölgyeit; ő csak galambszemű rubint-pírral legyezte meg azoknak az arcát, akik a budai hegyek felől észrevették a szokatlan széláramlásokat. Jelentősebb vendég ő az Idegenek Névsorában az expresszvonatok és szalámikocsik utasainál, mert mindnyájuknak a szeretett vendége, amint nagy meglepetésünkre, lelkesedve, mosolyogva, fellengősen, mint akár egy Lendvay-köpenyeges költő a mult szöszadóból (amikor még nem szegyelették az emberek az érdemeiket) leugrik szekeréről; lányszivékben éneklő buborékok, fiatal emberek szivében vándorkedvek szállodnak föl láttára, amikor a földre teszi a lábát; öreg embernek a vers jut eszébe, amelyet hajdan egy nő emléklönyvébe gondosan beírt; agg nő titokzatosan elhallgat és elmerengve figyel tyukjai kothodásolására. Ahová lép, ott kinyílik a föld és illata kél, mint valamely alvó virágnak, amelynek véletlenül a szivére tapostunk. A föld szaga, mint valami bennünk rejtgetett ábránd, hirtelen szemközt jön velünk a városban.

Krúdy Gyula.

— Kállay távozásának híre bürzemanőver. Az elmúlt héten egész sereg híresztelést röpitettek világgá. A Reggel a legilletékesebb helyen érdeklődött Kállay távozásai szándékának és az ehhez fűződött összes kombinációknak hitelessége iránt. A legilletékesebb hely válasza ez:

— Bürzemanőver! De, ha már cáfol A Reggel, közölje a nyilvánossággal, hogy nem igazak a héten kolportált egyéb hírek sem. Báró Korányi Frigyes nem megy Párisba követnek, a kormányzó kabinetfőnökének, Barta Richárdnak igazságügyminisztersége sem igaz, ezzel elesik persze az a hír, hogy Nádossy Imre országos főkapitány megválk állásától és a kabinétiroda élére kerül.

— Egy hős halálára. Meghalt az Angol-Magyar Bank Jüpenztárosa, Róth Tivadar. Hős volt, mert dacolt a veszedelemmel. Vitéz volt, mert a hatalmasokkal szemben síkra szállott. Hazaif volt, mert hazája érdekét legszentebb fogalomnak tartotta. Hű volt a zászlóhoz, amely alatt harcolt. A bolsevizmus logikikusabb óráit élte. Bécsben percek kérdése volt, mikor borul föl a helyzet. Az ottani „ugynevezett magyar követség“ pénzért hajszolta a központot, Negyven millióra volt szükség, hogy a bécsi kommunisták népséget táplálhassák. A bécsi „követség“ egyik tagja itt járt, mondván, már gonyolódni kezdenek a magyar szovjet fölött; pénz nélkül nincsen csatlakozás. Tízezer korona kell fejenként, hetenként. Még egy, legföljebb két hét és uralkodik a szovjet. Parancs jött Rothhoz. Ő eladta a pénzt. Eltagadta létét, majd hivatkozott, hogy ő a régi igazgatóság alkalmazottja, onnan vár felsőbb parancsot. Csupa főbenjáró bűn. Közben lötött-futott a régiekhez. Informált, hajszolta az ügyvényt, amely a kiutazást vezet. Hős volt, nem avaták föl a hősök közé. Vitéz volt, de nem lett „vitéz“. Hazaif volt, de nem volt rá szabadalmat. Most elment — Kun Béla személyesen akasztásával fenyegette volt meg — a halál már egyszer érezte vele lehellét, akkor még kikerült a gyilkos ölelésből — most végleg elment. Akik közelebbről ismerték szerény, derék, hűséges voltát, akik tudták, hogy nagyon nehéz órákban mily nagy, mily hős tudott lenni, melyegyes szeretettel köszöntjük őt és hátfjuk meg előtte a becsület zászlaját. — Budapest, 1923 február 3. (Öreg bajtárs.)

— Lovászy Mártonnak a „Szózat“ elleni pöre elévült. A „Szózat“ 1922 február 12-én támadó cikket közölt Lovászy Márton, a Károlyi-kormány volt belügyminisztere ellen. A cikk azzal vádolta meg Lovászyt, hogy „hazaellenes propagandát“ fejt ki és őt a csehek pénzeli. A cikk miatt Lovászy 10 nappal később sajtópört indított, amelyben az ügyesség nem vállalta a vád képviselőjét. Mintán a pótnagánvadás jogi képviselője, dr. Vámbéry Ruzstem átvette a vádat, a vizsgálóbíró 1922 március 10-én a nyomozás lefolytatása végett a főkapitánysághoz küldte az iratokat. A szerződést dr. Náday Lajos vállalta, de őt több mint hat hónapon át kihallgatni nem sikerült, amíg végre 1923 január 8-án kihallgatták. A rendőrségről néhány nappal ezelőtt jöttek át az iratok, de dr. Lengyel vizsgálóbíró elévülés címén dr. Náday ellen megszüntette az eljárást. A megszüntető végzés hivatkozik a tábla joggyakorlatára, amely szerint, ha valamely hasonló ügyben hat hónapon belül nem történik intézkedés, az elévültnek tekintendő. Lovászy Márton jogi képviselője most ismeretlen tettes ellen fegyelmi följelentést tett a főkapitányságnál, annak megállapítása végett, hogy miképpen történt az, hogy hat hónapon belül az ügyben nem ejtették meg a nyomozást és így lehetővé tétették az ügy elévülése. A Lovászy elleni vádaskodást azóta egyébként a mai kormány esti felhivatalosa is megcáfolta.

— A vén szalámitolvaj. A Dob-utca 27. számú házban van Szerk Lipót szalámigyára és husfűstöldője. Néhány nap előtt észrevették, hogy jóesomó szalámi, libamell, fűstöltés hiányzik. Minden nap hiányzott néhány rud a szalámiköb. Leltárt készítettek és kiderült, hogy 1.000.000 korona emivaló tűnt el. Ezer Szerk Lipót följelentést tett a rendőrségen, mert sehogy sem tudta megállapítani, hogyan tűnik el annyi áru a bezárt raktárból. A napokban Czako, Ember és Fa detektívok bezárták magukat a raktárba. Egész éjszaka ott ültek a sötétben és várták a szalámi gyors fogyasztóját. Előel elmulott már, amidőn a detektívok halk zörejt hallottak. A bezárt udvar felől jelenkezett az, aki szinte naponként dőszmálta a raktárt. Kules motoszkált a zárban, lassan kinyílt az ajtó és belépett egy hőrőrgas, őszszakóllu öreg ember, a vén szalámitolvaj. Az öreg: Ilka Alajos házimester, amikor az előbeálló detektívoket meglátta, ijedőben egy székbe rogyott és majd gy félóránig nem jutott szóhoz. Vasárnap reggel a főkapitányságon azután elmondotta, hogy ő járt minden nap átkulcsal a raktárban. A libahusokat a családjával együtt fogyasztotta el. A sonkákat és más lopott dolgokat Vágó Béla 28 éves Király-utcai büffés vette meg tőle. A vén szalámitolvajt ifju orgazdájával együtt tartóztatták.

— Báró Ullmann — svájei utjáról. Csütörtök délután érkezett Budapestre báró Ullmann Adolf, a Hitelbank vezérigazgatója, fiának, báró Ullmann Györgynek, a Hermes ügyvezető igazgatójának társaságában. Báró Ullmann azóta otthon tartózkodik és a svájei operáció fáradaimait pihené ki. A Reggel munkatársa fölkereste báró Ullmann Nagy János-utcai lakásán. A báró még speciális orvosi kezelés alatt áll. Délutánoként titkára látogatja rendszeresen, aki a bank fontosabb folyó ügyeit referálja. Különben, orvosai rendelkezésére, egyelőre nem fogad látogatókat; tartózkodnia kell ugyanis a hosszabb beszélgetéstől. Eppen ezért báró Ullmann György volt szives a következőkben fölvilágosítást adni a svájei utra vonatkozólag:

— A svájei tárgyalások nem fejeződtek be, mert apámnak csak az első napon volt alkalma Popovits Sándor elnök urral együtt tárgyalni; a második napon már megbetegedett és a további tárgyalásokon nem vehetett részt. Ami betegségét illeti, ma már a gyors javulás útján van és a hét végén remélhetőleg be fog mehetni a bankba. Fölgyülemlétt folyó ügyeinek elintézése után két heti üdülésre utazik, valószínűen Balatonfűredre.

— Újpesti ipartestületi választás — rendőrségdellettel. Vasárnapra volt kitűzve az újpesti ipartestület közgyűlése. Ez azonban elmaradt, mert ugyszólván több rendőr jelent meg, mint iparos. Az eddigi vezetőség élén Korányi Jenő kispazda, tehát nem gyakorló iparos áll, akinek a többségben levő ellenzék bizalmatlanságot akar szavazni, mert nem tűrik, hogy politikát és felekezeti viszálykodást vigyenek be az ipartestület ügyeibe. Az ellenzék jelöltje Ert Ferenc kőművesmester, a függetlenségi 48-as Kossuth-párt alelnöke.

— Yes-puder. Legjobb a világon.

## MOTOR AUTOMOBIL RT.

V. ESKÜ-TÉR 5. SZAM

UJ  
HORCH-  
AUTÓK UTON

Használt autók, pneuk, üzemanyagalkatrészek

Bárólláncsol, aranyal napi áron fölül vesz: Sarkadi Imre ékszerész Üllői-ut 36, telefon J. 5-89 az Iparm. Muz. szemben

— Pedlow kapitány szombaton visszautazott Amerikába. Pedlow kapitány, aki nemrég 40.000 csomag szeretetadományt hozott Amerikából Budapest szegény gyermekei számára, szombaton délután 4 órakor elhagyta a fővárost, visszautazott Amerikába. Elutazása esőndben történt, a kapitány kerülni akart minden hivatalos és félhivatalos bucsuztatást. Amikor azonban elutazásának a Dunapalotában híre ment, a szálló vendégei, ismerősök, idegenek egyaránt a hallba tódultak és megéljeneztek a távozót. Elutazása alkalmával mindössze két angol hölgy és néhány jótékony intézmény kiküldöttje volt társaságában. Amikor autójába lépett, éppen a szállóval szemközt haladt el két apáca vezetésével egyik árvaházunk harminc növendéke. Amidőn észrevették Pedlowot, harsányan megéljeneztek, sorfalat álltak az elvonuló autó előtt, amelyből Pedlow még meghatottan kiszólt: Tavasszal újabb hajórakomány szeretetadománnyal tér vissza szeretett Budapestjére.

## Jackie Coogan

a világ legbájosabb és legtehetségesebb gyermekszínésze, akinek

## Fiacskám

cimű filmjét elragadtatással fogadta egész Budapest

újra föllép

## A KIS CSIBÉSZ

cimű 6 fölvonásos életképben. Jackie Coogannak ez lesz a legjobb alakítása.

A film, amelyet nagy áldozatokkal a

## Corvin Filmgyár

szerzett meg,

február 9-én

jelenik meg a közönség előtt.

## Dr. Grünwald Emil

banküzlete

Telefon: 192-27  
Postafak. szá: 52117

V. Bálvány-utca 13  
Félelelet

## FRAKK és smoking-költösző BRAUN ELEMÉR

VII. Károly-kört 13, Félelelet.  
Telefon: József 115-20

## Salamon és Társa Bankház

A DEVIZA-KÖZPONT BIZOMANYOSA  
V. NADOR-UTCA 36

Telefonszám: 77-67

Telefonszám: 60-16

PAPLANT ne vásároljon! még áralmat és kirakotom: meg nem tekintette! SZALAY PAPANLANKIRÁLY, VII. Kertész-utca 34

— A párbaj, a zsidók, meg Bangha páter. Az egyetem teplotomában szombaton este konferenciabeszédet mondott Bangha páter. Az egyházi intoleranciáról beszélt, szomorúnak és megbotránkoztatónak mondta, hogy nemrég Budapesten egy katolikus pap eltemetett egy öngyilkost. A papocskát — mondta — megérteni tudja, de menteni nem. Ezután azt fejtegette, hogy az egyház szigorúan elítéli és tiltja a párbajt.

— Egy ismerősöm — mondta a páter — nemrég azzal jött hozzám, hogy ne bántuk a párbajt, mert ha ez nem lenne, akkor a zsidók nagyon elszemtelenednének. Ezzel féken lehet tartani őket, mert hát ezt nem nagyon szeretik. Ez helyes okoskodás — mondta tovább a szószékről Bangha páter —, de ez mégsem mentesítheti a párbajt, mert a cél nem szentesítheti a törvénytelen eszközt.

— Károlyi vagyonának elkobzását követelik az egyetemi hallgatók. Vasárnap délelőtt 10 óra körül tartották a régi képviselőházban a Mefhosz diákkonferenciájával kapcsolatos diszülést. A gyűlést Nagy Iván nyitotta meg, utána Vár Tibor terjesztette be a határozati javaslatot, amely szerint az ifjuság követeli, hogy a hazaáruló Károlyi Mihály vagyonát sürgősen kobozzák el és azt egészen a magyarországi egyetemi és főiskolai hallgatók segélyezésének intézményes biztosítására fordítsák, másodsorú követelik a tiszteletadó olymórvú fölemelését, hogy annak bizonyos része ugyanezt a célt szolgálhassa. Utána Anka János szólalt föl, aki szintén „a hazaáruló farkastorku gróf” vagyonának elkobzását követelte. Délután 4 óra körül tartották az utolsó ülést, amelyen új intézőbizottságot választottak.

— A Jaguár, vagy gumisarkok versenye. A Palma és Berson nevesek erős versenytársak kap Magyarországon. A kormány tudatlansága a gumisarkok behozatálát megtiltotta. A két gyár egymás között megegyezteték, hogy a Berson Budapest, a Palma pedig Bécsben készítik, hogy egyik se veszítse el üzletfeleit és helyes megegyezve az eladást is kontingentáltak. Akkoriban mellőzték Schwartz és Hollán jól bevezetett helyi ügynököket és dr. Dorogy vegyesüzeműt. A Palma-gumisarkok előállítását, a Kereskedelmi Bank pedig, indyva a három kipróbált munkatársak képességét, rendelkezésükre bocsátott egy új gyár alapításához szükséges tőkét. A gyár már működik „Dr. Dorogy Rt.” név alatt. Albertfalván és a Hollán és Schwartz cég mint vezérképviselet erősen dolgozzák a talajt a „Jaguar” gumisarkok részére. Jól jövedelmezhetett pedig a gumigyárnak a Palma előállítását, mert a napokban behízázt az ország a Vilmos császár-utón, 60 millióért. E versengésnek legalább annyi haszna lesz, hogy most már olcsóbb lesz a gumisarkok.

— Véletlenül agyonütöttek egy inasgyereket. Maixner József reszelőgyárában, a Bécsi-utón, szombaton este két inasgyerek összevesztett. A haragos fiatalok egymásnak estek. Egyikük, Papp János, a műhelyben kezébe ragadott egy hegyes, nagy reszelővasat és erős lendülettel ellenfelére akart sújtan. Amint kezét magasra kapta, a föllendített kézből hátrafelé elröpült a reszelő. Oly szerencsétlenül zuhant a vas, hogy hegyével beleszaladt egy mil sem sejtő harmadik inas koponyájába, aki a műhely másik felén foglalatzkodott. A mentők költözték be a megsebesült Pinkai Lajos 14 éves gyereket. A reszelő a fül mögött döfte át a csontot. Pinkai kétórai szenvedés után meghalt. Papp Jánost előállították a rendőrségre, ahol gondatlanságból okozott emberölés miatt letartóztatták.

— Ignóus Kassára költözött. Kassáról Irén A Reggel tudósította: Ignóus-Veigelberg Hugó, a „Nyugat” főszerkesztője, amint ismeretes, Kolozsváron telepedett le. Itt a „Kelti Újság” főszerkesztője és publicistája lett. Működését azonban a román hatóságok lehetetlenné tették. Végül is Románia területéről végleg kitaszították. Bizszenicáját veszítve, új elhelyezkedésről kellett gondoskodnia az írónak. A szabadelvű és magyar nemzeti irányú „Kassai Napló” meghívására az elszakított Felső-magyarország szellemi központjába tette át Ignóus irodalmi és publicisztikai tevékenysége helyét. Kassán a magyarok párt- és felekezeti különbség nélkül, nagy szeretettel fogadták. Először a „Munkatársak Ady” emben a költő halálának négyéves fordulóján jelent meg a „Kassai Napló”-ban. Ignóusnak előbb még letelepédési engedélyt kell kapnia a Pozsonyban székelő miniszteriumtól. A „Nyugat” főszerkesztője egyébként megtartotta a berlini Kurfürstendamm-Theater dramaturgiai állását is.

— Alapi Viktor nyugdíjazását kérte. Alapi Viktor, a Munkásbiztosító Pénztár igazgatója, mint értesülünk, beadta nyugdíjaztatási kérvényét. Alapi az utolsó három évben csinálta meg karrierjét, ezalatt az idő alatt lett fogalmazóból a Pénztár igazgatója s most, úgy látszik, ez a kérvény teszi a gyors karrier végére a pontot.

— Szanatórium épül a Margitszigeten. A Margitszigetel bérő Grünwald és Schiffer cég elhatározta, hogy a szigeten, párszáz lépésnyire a nagyszállódtól a romok közepében 50 szobás sanatóriumot épít. A terveket Schiffer Miksa építész, Laptay vezérigazgató és Kraszner Menyhért, a sziget igazgatója dolgozták ki és az építési munkálatokat kora tavasszal már meg is kezdik.

— Özv. Pallavicini Edéné öregnének ünneplése. A központi Öltözégyesület és a katolikus társadalom vasárnap meleg ünneplésben részesítette 70. születésnapja alkalmából özv. Pallavicini Edéné öregnéjét. Reggel az Örökmadár templomban misét mondott Matild Gusztyó püspök, utána az Öltözégyesület nagytermében folyt le az ünnepély.

— Brilláns, ékszer, aranyat, ezüstöt, hamisított négyen öt zenki, amíg meg nem hallgatja Fischer és Eisner ékezesvezek legnagyobb napi árait, Rákóczi-ut 27.

# Hlinka és Juriga végtelenségig menő harcot hirdet a cseh imperializmus ellen

Eperjes, február 4.

(A Reggel althalmi tudósítójától.) Az ismeretes véres eperjesi népgyűlés után Juriga Nándor, Hlinka András, Onderesó István, szlovenczkói képviselők és Klímko Szenátor a sárosmegyei Tótsóvár községben egy kis vendéglőben fogadták az újságírókat.

— Az a legsikerültebb ellenzéki gyűlés — mondották a szlovácság vezeterei —, amit az erőszak elfojt. Ennél nincs jobb propaganda.

Hlinka az asztalra esapott: — Mi nem tágtunk! Amerikai testvéreinkkel összefogva, tovább harsolunk nemzetünk igazságáért és Európa szemét föl fogjuk nyitni.

Juriga közbeszólt: — Ha pedig a szemek nem akarnak fölnyitni, ököllet fogjuk fölnyitni.

— Végletekig menő harcos ellenzéki elszántsággal megyünk Prágába — folytatta Hlinka — és teljes erőnkkel fordulunk a köztársaság védelméről szóló törvény ellen, mert ez nem jelent egyebet, mint szájkosarat, börtönt és vagyonelkobzást. Ez a törvény a centralista kormány létfenntartási ösztönét szolgálja és a pittsburgi egyezményt akarják vele elikkasztani. Városainkat a magyarok a magyar elem erősítésére csinálták meg. Ennek fordítottja történik most. A csehek látva, hogy ezek a városok ma a szlovácság erősítésére szolgáló várak, lebombolják azokat.

Juriga megjegyezte itt:

— Álezeregyéjszaka. Szombaton éjszakára álarcos mulatságot hirdetnek a Vigadóba ezen a címen: „Álezeregyéjszaka”. Az álarcos mulatságokat mindig bizonyos averzióval szoktuk fogadni, mert még a rendőrség engedélyei alapján sem vagyunk hívei annak, hogy a főváros söpredéke a Vigadó gyönyörű termében adjon találatát egymásnak 100 koronás belépődíjak mellett. Mert az ötlelet rendezők, akik az utónak rendezik ezeket a hajnali szórakozásokat, válogatás nélkül beengedik obufusaikért mindazokat, akik nemcsak parazítái, de terjesztői az erkölestelenségnek, züllöttségnek és testi vásárnak. Szombaton éjszaka, ismét hangzatos cím alatt készül egy ilyen álarcos mulatság, ugyanevű, aminő Szilveszter éjszakáján döbbsentte meg a józan érdeklődőt. Rendőri engedély szükséges az ilyen mulatságok megrendezéséhez és így nem ártana, ha a rendőrség alaposabban megnézné, ki is a rendezője az ilyen orgiáknak és csak akkor adna lehetőséget az álezeregyéjszákak és egyéb éjszakai karneválokhoz, ha a rendezők neve garancia volna, hogy nem a züllöttség kap tanyát a Vigadóban, hanem rendes, békés polgárok mulatását és mulattatását célozza az éjszakai szórakozás.

— Madarassy-Beck báró Párisban. Párisból táviratozzák A Reggel-nek: Madarassy-Beck Gyula báró szombaton Párisba érkezett, ahol tárgyalásokat folytat a Jelzálog Hitelbank francia adósságainak ügyében. Beck báró a hét végén utazik vissza Budapestre.

— Halálos fegyvertisztítás. Kozmási Ágoston lakatossegéd a Máv. rákosrendezői állomáson a raktárban egy rongybaburkolt rozsdás Prommer-pisztolyt talált. A műhelyben nézegetni kezdte a revolvert. Rölesattantotta a ravaszt és ki akarta tisztítani a fegyvert. A revolver a kezében elsült. A golyó műhelytársának, Monori Ferencnek a hasába fúródott. A mentők életveszedelemes állapotban vitték a Rókus-kórházba Monori Ferencet, aki a halállal vívódik. A gondatlan Kozmási előállították a rendőrségre.

— Fölbontották a „Magyarság” és a K. S. V. megállapodását. A Reggel jelentette, hogy a „Magyarság”-ot, a legitimisták vezérorgánumát megvette a Központi Sajtóvállalat. Amint most beavallott helyről értesülünk, a „Magyarság” és a Központi Sajtóvállalat kölcsönös és barátságos megegyezés alapján fölbontották eddigi megállapodásukat. A „Magyarság” megtartva fellesen önálló egyéniségét, a Hungária-nyomda épületébe költözik, amely vállalat a minap a Globus-nyomdával fusionált. A Hungária-nyomda kizárólag rofációs-nyomda lesz, ahol „Az Újság”-ot, a „Nemes Pester Journal”-t, a „Világ”-ot és a „Magyarság”-ot fogják nyomni.

— Molnár Antal: A zeneművészet könyve. („Dante”-kiadás.) Az első, magyar nyelven megjelent mű, amely a mai szerteágazott zenei irányok között széles körűténű perspektívával tájékoztat, rámutat az európai zene fejlődésének politikai és erkölcsi alapjaira. Mélyen bevilágít a művészetet környező társadalmi létkébe, de a vezet az alkotók kohójába is. Jellemzően tömörek és igazságosok. Külön ki kell emelnünk, hogy megállapításai nem másodkézből eredtek, hanem a forrásokból merltenek. És hazafias munka is, amennyiben számos eltelelt magyar egyházi és világi szerzőt juttat az őt megillető helyre. (Például Horvát Attilát.) Bartók és Kodály uttörő munkájának jelentőségét pedig behatárol tárgyalja, bennök pillantja meg az új művészet hajnalhasadását. A művet tíz zenésziszí arcképe is díszíti. (V. M.)

**PNEUMATIK**  
MICHELIN CABLÉ, PETERS  
autófölszerelések  
legolcsóbban. **NAGY**  
Telefon: 21-87 VI. Gyár-utca 11. sz.

— A csehek ellenségei minden tradicionnak, tehát a léleknek is. A csehek léteketlen technikusok, akik hideg körzével mappát rajzolnak.

Onderesó képviselő sem maradt szólan.

— Ma az egész kassai zsupanátus egy siralomház, ahol teljes a káosz. Senki sem tudja, mi a teendője. Meghívottam Scotus Viatort, jöjjön a szlovák nép közé, de ne Prágán keresztül és lásson itt a saját szemével... A csehek forradalmi eszközökkel dolgoznak ellenünk. Ezt a magyarok sohasem tették, a csésélékekkel nem cimboráltak.

Hlinka a szlovenczkói pártok összefogásáról beszélt.

— Mindenkinék az autonómia mellé kell állni. A magyar és német kisebbségnek megadjuk a jogokat, de megkérjük, hogy velünk küzdjenek és ne tolnak minden terhet a szlovák néppárt vállaira. Ha a gyári-munkásság nem áll mellénk, minden gyártelep Korompa sorsára jut. Azelőtt évi 30 millió állami megrendelés volt, ma nincs semmi. Maga Masaryk mondotta, hogy a köztársaság nagy gyáripártat a 13 millió állam nem bírja meg, tehát deindustrializációra van szükség. Szlovenczkóban ma már alig van füstölő gyárkémény. A gyárak berendezését magyar területre viszik át, maradnak a pusztá falak és ezeket potom pénzen megveszik a csehek.

— Koldusbotra vagyunk itélve — kesergett Juriga —, de a koldusbotból lehet kormánypálcá is, csak a másik végét kell megfogni.

— Huszonnégy óra alatt két méterrel emelkedett a Duna vízállása. A Duna vízállása szombatról vasárnapra újra jelentékenyen emelkedett. Amíg szombaton este csak két méter 30 centiméter volt a legjobban veszélyeztetett óbudai partokon a vízállás, addig vasárnap reggelre három méter 96 centimétert ért el, délutánra újabb félméterrel emelkedett. Az óbudai kerületi eljáróság mérnöki hivatala már több intézkedést megtett az áradás veszedelemének elhárítására, a Dunagőzhajózási Társaság is szétküldötte a körleveleket az alsó rakodóparton beraktározott áruk tulajdonosainak, amelyben arról értesíti őket, hogy az áruk sértetlenségéért szavatosságot nem vállal.

— Szélhámos szerelő. A főkapitányságra egymásután nyolc följelentés érkezett egy fiatalember ellen, aki előleki lakásokba ment el akkor, amikor csak a család volt odahaza. Azt mondotta mindenütt, hogy a gőzgyár vagy a villanygyár szerelője és a házbellek hívására jelentkezik a gázkályha vagy a villanykályha kijavítására. A „szerelő” ahol csak megfordult, leszerelte a drága kályhákat. Később derült csak ki, hogy család járt a házban. A Reich detektiv-csoport vasárnap reggel elfogta Tokies Gergely 25 éves fiatalembert, aki beismerte, hogy kileste, mikor távoznak el a házbellek hazulról és mindig elhitezte az alkalmazottakkal, hogy megrendelésre viszi el a fűtőtesteket, amiket drágán eladott.

— Gyárak, fizetek, vállalatok, amelyek a mostani nyomdai árak mellett árjegyzéket kiadni nem tudnak, sok fölösleges levelezéstől mentik meg magukat, ha az érdeklődő félnek a kívánt gépről, fölszerelési tárgyakról vagy bármely más áruval az ajánlattal egyidejűleg, az áruval készült fényképfelvétel másolatát is megküldik. A „Fotóriporterek Fényképezési Műintézete” IV. Váci-utca 46 specialista ezen a téren és az e célra készült felvételek nagyon mérsékelt áron tudja szállítani. Mintaképekkel és árajánlattal díjazatlanul szolgál.

Február hó 1-től a  
**NEW-YORK**  
művészsobájában  
Dr. FEDOROW orosz zenekara  
A „KÉK MADÁR” MŰSORÁBÓL  
Volga... Volga... | Koljinka  
Esti harangszó | A folyó mentén  
(Vesernyji zvon) | Vonatok a Volgán  
Fekete huszárok | Viszonítatásra  
című dalokat adja elő

**Aranyat, drágaköveket**  
napi áron fölül veszi Ivanovszky ékszerész, Budapest IX., Ferenc-körút 41. szám (Mária Terézia-laktanya mellett)

**Szereti az otthonát?**  
Örökítse meg kedvence szobáiban  
**családját**  
nem a műtermekben szokásos pózolóképet, de természetes, az élet egy kiragadott kedves percét rögzítik meg a  
**FOTORIPORTEREK**  
címűk: IV. Váci-utca 46. szám  
Irjon címükre még ma egy lapot, hogy a felvétel megbeszélése végett fölkeressék

**Intelligensebb nő vagy fiatalember**  
privát felek látogatására fölvetélik. — Ajánlatokat „Fotográfia” alatt a kiadóhivatal továbbít

MI NŐSBEN  
**KOTÁNYI**  
VI. TERÉZ-KÖRUT 7. **TEA**  
VEZET.

— Aki Pesten házasságot akar kötni — utazzon Newyorkba. Nagyon sokan vannak Pesten szomorú mátkapárok, akik szegények egybekelnek, de nincs egy kétszobás lakás, ahová beköltözhetnének. Ezek közül egyik-másiknak talán hasznára válik ez a kis történet: A napokban az egyik lapban megjelent egy házassági hirdetés: „B. M. Budapest és K. V. Budapest házasságot kötöttek Newyorkban.” A hirdetés föladója pedig így magyarázta ezt a szokatlan szöveget:

— A fiúnak meg a leánynak volt összesen másfélmillió koronája. Ezért Pesten nem lehet egy kétszobás lakást sem szerezni, a bebutorozásra meg éppen gondolni sem lehet. De egy II. osztályú hajójegy Amerikába 125 dollár, vizum 10 dollár, a partraszállásnál kell lenni 25 dollárnak, ez összesen 160 dollár, két személyre 800.000 korona. Maradt 700.000 koronájuk, Newyorkban kivettek egy egyszerű kétszobás lakást butorozva, rögtön találtak, olcsóbban, mint itt — és a megmaradt pénzüikkel még így is egyszerűen meg tudták kezdeni az amerikai életet.

— Ford amerikai milliárdos üzleti filozófija. Most jelent meg *Henry Fordnak*, az amerikai autómobilkirályának, milliárdosnak, humanistának és — ha tetszik — gondolkodónak önmagáról írt „Életem és műveim” című könyve. Ez a könyv az, amiből sokat lehet tanulni, sokat különösen abban az irányban, hogy észrel, tudással és munkával az erkölcsi és irodalmi törvények megszegése nélkül is, hogyan lehet nagy vagyont szerezni. Ford nem volt olyan csodaember, aki mindig fején találta a szöveget. Publicista is volt, de nem itt domborodik ki a szerialitása, hanem mint üzletember emelkedik magasan a tucatemberek fölé. Mint üzletember, olyan példáját statuálta a tömegtermelésre és tömegszervezésre vonatkozó elveknek, amely sokáig fogja az amerikai ipart és kereskedelmet befolyásolni. Ez az ő életének igazi nagy műve, amely élni fog sokáig, halála után is, társadalmi és intellektuális téren. Amit ő mint tömegtermelő és tömegszervező gondolt és tett, összefoglalva az ő filozófiája. Ez az összegezés Ford életének és művének, a részletek szinte csak másodsorban figyelemreméltók és érdekesek. Hogyan szerezte Ford vagyonát? Tiszta kézzel! A lehető legolcsóbban termelte és adta el a legjobb árut. Ez nemcsak az ő gyárát tette nagyon nyereségesé, de a közérdeket is szolgálta. Az ő érdeme például, hogy nemcsak a dúsgazdagoknak, de a vagyonosok középrétegének is lehet ma már autómobilja. Ezzel tehát a közérdeket is szolgálta. Ő tette, hogy a közepes amerikai farmon — de nemcsak ott — a nehézkes őszvérfogat vagy ókrós szekér helyébe lépett a gyorsjárata gépkocsi és ezzel a farmer hatásköre sok mérfölddel kitágult. A gépkocsi kiemelte a farmert szellemi elszigeteltségéből is, mert annak segítségével könnyen roghatott messzi nagyvárosokba, színházba, hangversenyre, fölölvasásra, szóval — művelődni. Jellemző, hogy Ford hatalmas sikerei után se tartja élete művét befejezettnek. Tul van már azon, hogy dollárok millióira vadásszon, de nem nyugszik dolgos és nagyralátó elnöke; más, magasabb célokat keres. Bejárta magát a politikába és itt tevélygett. De a saját területén nagy, szinte műnagyszerű ember. Nem kezdte mindjárt filozófiával és elvekkkel, de a már meglévőit sohasem tekintette véglegesnek. Mint föltaláló nem helyezkedett „osztály”-állápontra, nem tekintette az autómobil pusztán csak arúnak, hanem azt akarta, hogy a tömegek is használhassák. Ezt bizonyos fokig már el is érte, de nem úgy, hogy elvételől fakadt a praxisa, hanem éppen megfordítva. Ez volt az, amit „üzleti filozófiának” lehet nevezni, alapja két nagy elv: a tömegtermelés és a tömegek szervezése. Ez tette nagygyá, ez kvintesszenciája nemcsak életének, de könyvének is, amelyet most megírt. Ezért olyan nagyon érdekes ez a könyv és talán éppen nekünk magyaroknak is — olyan tanulságos.

— Amerikai fogászat. Műfog kauszukba foglalva 500 koronára. Amerikai lemezen műfog 1000 koronára. Amerikai műfog, szájpadiásmentes, 2000 koronára. Amerikai porcellán fogkorona 2000 koronától. Blombák. Védőképek soron kívül rendelés egész nap. Vasárnap és ünnepnap 10-11 óráig. Grossmann S. vizsgázott fogász, Budapest, Erzsébet-kört 50. I. emelet.

— Egy uriaszony leugrott a harmadik emeletről és szörnyethalt. Vasárnap este 9 órakor a Baross-utca 3. számú házban, a harmadik emeletről a kövezetre vetette magát egy 40-45 éves asszony és holtan terült el a földön. Azonnal kihívták a meutóket, akik azonban már csak a halált konstatálták. Az öngyilkos asszony kilétét még nem tudták megállapítani, ruházata után ítélve, uriaszonynak látszik, de a ház lakói nem ismerték föl.

— Népgyűlés állón a földreform végrehajtásáért. Vasárnap délután Üllő községben az ottani kisgazdák és földmunkások gyűlést tartottak, amelyen megjelent és beszédet mondott Pakots József és Dénes István nemzetgyűlési képviselő. A képviselők beszéde után az üllői földmunkások közül szólaltak föl többen s beszédeikből kitűnt, hogy a fővárostól alig pár kilométerre levő községben még az összeíró-ívek sem érkeztek meg.

— Egy rendőr harca egy volt rendőrrel. Szombaton este az Illatos-utcában levő Balázs-vendéglőbe ittas állapotban betért egy Szappanos Antal nevű ember és megtámadta a vendégeket. Burzon István rendőr eltávolította, de Szappanos visszatért és késsel támadt a rendőrré, aki csak kardjával tudta ártalmatlanná tenni. Előállították a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Szappanos rendőr volt, de szabálytalanságok miatt elbocsátották; azóta lezűllött és híres verekedő lett az Illatos-utca környékén. Letartóztatták.

— Hungária-fürdő reggel 4-től egész nap nyitva.

— Mótör Autómobil Rt. név alatt nagyarányú autómobil kereskedelmi vállalat alakult. Az új vállalat, amelynek városi helyisége IV. ESKÜ-TÉR 5. szám alatt van, német új kocsik és használt kocsik eladásával, valamint új motor-kérekpárok, pneumatik, üzemenyagalkatrészek és garancia mellett javításokkal foglalkozik. A részvénytársaság elnöke gróf Bidingen Maximilián, vezérigazgatója Wertheimer Imre és ügyvezető igazgatója az autószakmában jól ismert Stark László.

SAJÁT GYÁRTÁS  
NYAKKENDŐK  
FINOM  
URI DÍVATÁRUK  
NYAKKENDŐHÁZ  
IV. KIGYÓ-UTCA 5. (KLOTILD-PALOTA)  
ZERKOVITZ EMIL ÉS TÁRSAI BUDAPEST  
MAGYAR-AMERIKAI BANK NEWYORK  
ÉS PÉNZVÁLTÓÜZLET WIEN  
KÖZPONT: BUDAPEST VII. THÓKÓLY-UT 2. SZÁM

HODOSI  
BANK ÉS TŐZSDEBIZOMÁNYI IRODA  
TELEFON 45-69 IV. BECSI UTCA 5. II. EM.  
7-64 LIPTHASZNALAT

BUTOR, ÚJ ÉS HASZNÁLT,  
vétel és eladás. Szűnyeg is legelőnyösebben  
Lukácsnál, Budapest, Dembinszky-utca 34  
(Hernád-n. sarok) Telefon: József 44-40. szám

## SZINPADI NAGYSÁGOK

IRJA: SZÁSZ ZOLTÁN

\*

### 4. Gombaszögi Frida.

Az 1900-i párisi világkiállítás területének fő-bejárata fölött orom-diszként s a kiállításban bemutatkozó modern civilizáció kicsucosodásának és jelképeként egy elegáns párisi nő szobra állott. Nem egy bizonyos, nevén nevezhető nő, hanem magának a Párisban legkülönlegesebb kitenyésztdőrsre találó mondaine luxusnő típusának szobra. A gondolat jó volt, mert valóban a mai civilizáció egyik legjellemzőbb, sőt talán egyáltalában legjellemzőbb jelensége a reprezentálásra alkalmas, diadalmas megjelenésű nőnek diszkekkel és értékekkel teleaggatott bálványvá való emelése, minden férfiúi vágy és törekvés fölé ragyogó célként való kitűzése. A nő kultuszának, a nő megbecsülésének, amelynek fejlettsége minden kultura előrehaladottságának mértéke s amelynek persze vannak bensőségesebb és nemesebb formái is, ez legszembetűnőbb és legművészebb fajtája. Budapest ebből a szempontból nagyon előrehaladott város. S a háborúelőtti s háborúalatti Budapest fölött, e gyors, máról-holnapra ragyogóvá sarjadt, de kissé mindig felszínes, sok olesó pompát csillogtató s épp ezért a maga egészében holmi kiállításra emlékeztető város fölött, nem valóságban ugyan, de jel-

képesen s mintegy elképzeltlen ott lebegett a Gombaszögi Frida alakja. Ez a diszlegő, nő-sóvár semellett divatosságért s a vélt vagy tényleges eleganciáért élő-haló város, loginkább pedig a városnak, ha nem is szellemileg, de társadalmi és hangadási szempontból legfelsőbb rétege egy oly testi szabású és fölszerelésű nőt talált meg benne, amely képzétének a nagystilű, ragyogó, sőt démoni grande dame-ról leginkább megfelelt. Az 1918-19 előtti Budapestnek, amelynek aztán egész szociális ábrázatát a háboru, a békekötés, a forradalmak egy véres szivacsos kitörölték, ő volt leg-reprezentatívabb disznója.

A modern szinpad nem csak sorsok és akaratok, nem csak az író képzeletében megszületett alakok és történetek megérzékeltesének tanyája, de az emberi és szociális típusok, szépség-ideálok és izlés-minták nagy bemutatkozási arénája is. Gombaszögi sikerét a mai szinpad e második funkciója érteti meg. Ő jött, mint az akkori Budapest női eleganciaeszményének megtestesülése, jött, mint a legfrissebb modernségű nagyvárosi nőesség mintaképe. Magas, sugár, hosszalábú alakja, amely majdnem osupa végtag volt, kissé túlmárkás, átható kifejezésű, de épp ezért a közkedvelt demóniság képzetét fölébresztő arca, mozgásának s főleg járásának, de egész föllépésének előkelősége és határozottsága, az a szenvedélyes s egyben disztíngvált összbenyomás, amelyet lényé árasztott, mind együttvéve megalkották azt az eszményt, mely Budapestnek kellett. Még

## Zongorát, pianinót

ne vegyen, míg REMÉNYI MIHÁLY zongoralepét meg nem látogatta. Budapest VI. Király-utca 58. szám — Régi zongorát vesz, cserél, javít, hangol. — TELEFON



Elsőrangú műasztalosoktól  
hálók, ebédlők, fehérbutorok  
alkalmi árban eladatnak:

V. Falk Miksa-utca 4. szám (Országháznál)

Használt glazékesztyüket festünk

ILLYÉS TESTVÉREK Budapest, Hársfa-u. 9/11.  
Fióküzletek: Baross-utca 32. Rákóczi-tér 10, Karpfenstein-utca 31 és Cserhát-utca 11

„PYRAMIS”

MAGYAR FÖLDBIROKOSOK ÉS FÖLDÉRLŐK  
KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

BUDAPEST, VI, TERÉZ-KÖRUT 28. SZ.

Mezőgazdasági géposztály,  
gabona-, erőtakaromány- és műtrágyaosztály  
Telefon: 65-49, 65-50, 17-39, 155-93

TELEFON: 18-08.



Központi Iroda: Pálvax-köz 9

RENKIVÜLI OCCASIO!

Eredeti párisi nőruha modeljemet a leg-  
jutányosabb árban kiárultom.  
Fagomunkát is vállalok.

MAUTNER-SZALON

IV. Váci-utca 17. szám. — Telefon: 153-52.

Magyar Agrár- és Járadékbank  
vetőmag-osztálya:

Budapest V, Nádor-utca 16. Telefon: 72-01  
Sürgőnycím: Agrár Budapest

Vesz legmagasabb napi áron lóhere- és lucernamagot és  
egyéb gazdasági magvakat. Mintázott ajánlatokat kér

Hamisfogat, aranyat, ezüstöt, platinát, ék-  
szert az összes hirdetett árnál  
drágábban veszek. Preisch 39. szám alatti  
Vilmos VII. Rottenhiller-utca ékszerüzlet  
Lövöldé-tér sarkán. Orájavitás egyévi jótállással.

MINDEN  
TŐZSDEI TRANZAKCIÓT  
MEGTUD

PESTI TŐZSDE

ÚJ SZÁMÁBÓL

„Fortuna” Ingatlanforgalmi Vállalat

az Országos Földbirtokrendező Biróság engedélyével

Budapest VI, Teréz-körut 21. Telefon: 7-36.

Nagyszámú birtokvétel és eladási megbízás. Földbirtokok,  
budapesti és vidéki házak, villák és telkek közvetítése. Jól  
bovált lakásközvetítés, finanszírozás stb. Mindennemű ingat-  
lanügyben szolid, gyors és kívánatra diszkrét lebonyolítás.

az is, aki sohasem látta játszani, vagy aki a szinpadon sohasem figyelt arra, hogy miként és mit alakít s csupán egyéniségének ezeket a szerepeitől független varázsait hattatta magára, még az is megérthette sikerét és népszerűségét. Pedig Gombaszögi jelentékeny színészi tehetség is s az emberábrázolás, a sajátos művészi alkotás terén is kimagasló jelenség. Kezdve Shaw Bernát „Orvosok”-jától, amelyben, ugyemlékszem, első nagy sikerét vívta ki, egész a „Gloria” oly finom alakjáig, a nagy sikerek igazgyöngyfüzére kigyózik. S Gombaszögi nemcsak a rohammal hódító, az érzékileg lebűvölő nagy nőt tudja megeleveníteni, hanem könnyedebb, szelidebb, polgáribb típusokat is. Egyáltalán külső megjelenése és belső, szellemi mivolta közt van némi diszharmonia. A belső Gombaszögi mindig egyszerűbb, szelidebb, polgárisabb volt, mint amilyen lelkeséget külseje föltételeztetett: mindig volt benne valami naiv, sőt kispolgári. Ez azonban színésznői egyéniségének nem árt, mert ő ezekből az elemekből is tud meríteni. Ezek a lelki tulajdonságai hajlamossá, sőt képessé is teszik őt halk, szelid vagy játszi, sőt pajkos alakok megérzékeltesére is. Sőt mintha újabb szívesebben az ilyen enyhébb színekben csilámló alakok felé fordulna. Mintha az utóbbi években pályája egy kanyarodást tett volna s utja új tájak felé vezetne! Nagy érdeklődéssel lehet várni ezt a fejlődést; az eddig megtett ut bőségesen följogosít erre.

## KÖZGAZDASÁG

## MI LESZ A TŐZSDÉN?

Február 4.

(A Reggel munkatársától.) Az elmúlt hét tőzsdéinek rövid története ez:

A forgalom szakadatlanul növekedő, az árfolyamok szakadatlanul emelkedők, a hangulat változatlanul bizakodó. A kül- és belpolitikai helyzet egyáltalán nem befolyásolja az üzletet, amely már hétfőn teljes erővel lendül neki s főleg a nehéz értékekben láttat soha nem ismert, itt-ott az aranyparitáson is tul-  
emelkedő árakat.

Ebben a szédületes rohanásban a tőzsde csak kedden, a prolongációk idején, látszólag hirtelen megtorpanni. A kontremín rögtön föl-  
lított a fejét, jelölve annak, hogy részen van s várja, mikor esaphat le arra a csatátérre, amelyen most nagyon nagy zsákmányra les. A technikai helyzet csakugyan nem volt kedvező s a szerdai napon a magánforgalomban erősen érezhető volt, hogy a pénz szertelen drágulása nagy ingásnak tette ki a piacot. Akik ebben a helyzetben ijedségükhöz érveket kerestek, azt hangoztatták, hogy ámbár szemmi gazdasági ok nincsen az irányzat megváltozására, a technikai szituáció mégis föl fogja borítani a helyzetet. A pénz drágaságát senki sem bírhatja ki soká s a visszafejlődésnek meg kell indulnia. Csütörtökön reggel a tőzsde szilárd volt, dél felé még szilárdabb.

## A hausse túlélté krízist.

A kereskedők, akik ma sem tudnak devizához jutni, sőt a gazdák is egyre-másra öntik millióikat a tőzsde felé. A koszt-üzlet virágzik, a rendezés gondolai elmúltak s a péneki, szombati és a razzikák miatt kissé üzlettelen vasárnap magánforgalom hatalmas árakat produkál, főleg a favorit értékekben.

\*

Ami mindenekei előtt szembeötlő, az, hogy

a középpapírok ugyyszólván teljesen alá vannak értékelve, a nagyok pedig majdnem kivétel nélkül túlhatva.

Es mégis, amikor e sorokat írjuk, teljesen kiérett fölfogás és szilárd meggyőződés, hogy

a nagy papírokból a mozgalom tovább fog folytatódni

s hogy mivel a kereskedők nem tudnak árut szerezni, a közönség többi része pedig azt látja, hogy ellenére a stabil koronának, annak vásárló ereje eszik — januárban 15%-kal —

a tőkék továbbra is az ugynevezett arany-papírokból fogják elhelyezést keresni.

Olyan jóslatra, hogy a szén 300.000 lesz s hogy a Cukor, Magnesit, Eis Ganz, Urikányi, Stum-  
merben, Délcukor, Georgia, Izzó, amint tőzsdényelven mondják, még mindig van „egypárszor 10.000 korona” — napirenden vannak.

A másik, ugynevezett ijedt oldalán ezen köz-  
ben összeráncolt homlokokkal néznek a nagy rohanás felé. A technikai helyzet, szerintük, ösz-  
szeroppantja a hausse-t vagy legalább is át-  
menetileg fog visszaesést eredményezni. Soha  
ilyen élesen nem állottak egymással szemben a  
vélemények és jóslatok, mint most...

\*

Mi nem jóslunk. Annyi bizonyos, hogy minden belső ok, amely a mai „hausset” eredményezte, épp úgy megvan ma is, mint a hét elején, amiből logikusan az következnek, hogy a még nem értékelt papírokból a fölfelé mozgásnak folytatódni kell, vagyis, hogy a középpapírokból erősen ki kell formálódni a fölfelé törő irányzatnak. A technikai okok kétségkívül belejátszanak a dolgokba s változást idézhetnek elő, bár a pénz minden oldalról ömlik a tőzsde felé s a jövő hét rendezési napja nem fog annyi komplikációt fölvetni, mint a múlt heti, amikor a rendezés napja az ultimóval esett egybe s az állam és főváros kénytelen volt jelentékeny összegeket elvonni a bankoktól. Látnivaló, hogy az ijedt oldalán nincs ugyan sok komoly érv s így a jövő hét mérlegét, ha ugyan a logika irányítja a dolgokat, csak így lehet megállapítani:

A hausse előreláthatóan folytatódni fog.

bár az ijedték tábora sem lesz kicsiny. A jóke nem tud másban elhelyezkedni, mint részvényekben s kosztokban. A koszt olcsóbb lesz s a tőzsde, ha átmenetileg jelentéktelenül gyöngülne is, a belső okok győzni fognak. Ezek pedig fölfelé utalnak.

A hitelbanki papírok, miután egy a fővárosi, mint a vidéki közönségnek e bank érdekköréhez tartozó részvényekben van hite, még mindig emelkedhetnek. A legnagyobb vagyonekat eddig azok a nagytőkések keresték, akik hitelbanki részvények pakettjeit tudták néhány héttel ezelőtt megszerezni. A szilárdulás majd akkor válhatik általános jellegűvé, amikor éppen ezek a részvények, messze túlhaladván az aranyparitást, kicserélődnek olyan elhanyagolt

középpapírookra, amelyek hasonló belső értéket képviselnek. E hét közép- és kispapírjai közül már most favoritoknak ítelhetők: Magyar Hitel, Leszámitoló Bank, Angol-Magyar Bank, Földhitelbank a bankpici; Budapesti Gőz, Drasche, Ujlaki, Gizella-malom a malmok, bányák, téglagyárak közül. Legerősebb mozgalmat várnak a vasművek piacán. Itt a mélyen aláértékelt papírok közül a Málnak, Schlicknek, Hofherrnek, Schullernek, Kühnnek, Roessemannak lesz szerepe. Fairari piacán a favorit az Uj Oja; de a Gultmann, Nasici, Hazai Ja, Viktória butor, Lichtig is emelkedő tendenciát mutatnak. Legnagyobb hullámszám mégis a külföldiek piacán mutatkozik mind, ha a hossz általánosság válik. Már ma mind nagyobb hullámokat ver az érdeklődés a Boni, Felten, Krausz-szesz, Mitrágya, Ocean, Pallas, Pamut, Polgári sör, Részvénykör, Ruggyanta, Kloöld, Szikra, az Építőbank tranzakcióival kapcsolatban az Egész és Kábel körül. A közlekedési vállalatok piacán a Hitelbank a Levantet forszirozza, viszont a valóban jelentős új Novat nyomja egyelőre. A nem jegyzett értékpapírok piacán a Délmagyar Cukor, Bauxit és Foreszta tulajdonosai járnak jól.

× A Leszámitoló Bank hete. A most kezdődő hét a Leszámitoló Bank papírjainak további nagyarányú javulását látszik meghozni. A Reggel mutatott rá elsőként, hogy a Hitelbank vállalatának hatalmas árúgrása mellett a többi nagy intézet — közöttük a Kereskedelmi Bank is — mennyire elmaradt. A Kommerz időközben intervenciált címletei érdekében, aminek eredményeként a Salgó új év óta 54.000 koronáról 80.000-re, az Izzó pedig 56.000-ról 100.000 koronával magasabbra sikerült fölhozni. A többi nagybank részvényei az átértékelési folyamattól — egy-egy reprezentatív papír kivételével — szinte egészen kiharadtak, míg a lefolyt hét utolsó tőzsdéi napja meghozta végül a Leszámitoló Bank előretörését. Az intézeti részvény egyszerre 45%-kal javult, amire múlt évi szeptember óta nem volt példa. A Déli cukor árnyeresége már-már 100% körül mozog, a Boni többlete január óta 10.000 korona, akkori kurzusának 70%-a. A Gizella-malom kedvező alapítókészaporitási híre máris 30%-al emelkedett. Nagy üzletet várnak a Schuller-gyárban, amelynél külföldi tőke részvételével nagyobb tranzakció esedékes. A vállalat egyetlen acéltollgyári üzemük és több mint 2 év óta nem adott ki új papírokat. A Balkán államok részére jelentős exportot folytat és a kisszámú, belértékben impozánsan növekedett részvényanyanyiság az árfejlődésre csak annál kedvezőbb. Tetemesen javított pozícióján a Roessmann-gyár, a Malomsokynál, mint fapapírnál, új év óta 60%-os árnyeresége valóban figyelemreméltó. Anyagi eszközökkel a legutóbbi emelésből nyert 375 millióból az Escompte Bank érdekeltiségeit kellőképpen alimentálhatta és így valamennyi kedvező üzletére tekinthet vissza. Báró Beck Marcel, a Leszámitoló Bank vezérigazgatója, egyébként most folytat eredményes tárgyalásokat Londonban. Hol maradnak azonban a többi nagybank vállalatjai? Egy-egy papír kiugrása nem rekompenzáció, ha a kis címletek egészen tömege elhanyagoltan fekszik. Az árfolyamokat nemcsak tranzakciók előtt kellene tartani!

× Drehr és az értékpapírforgalmi adó. Csodálkozásunknak adunk legutóbb kifejezést, amire a nemzetgyűlés bankigazgató-képviselői közül egyik sem szólt. Eki az értékpapírforgalmi adó ellen. Most ámulva olvassuk Drehr Imre képviselő, a Lloyd Bank igazgatója, kinevezési felhatalmazás, stb., stb. nyilatkozatát, amelyben megjegyzéseinkre kijelenti, hogy ő bizony a 3 ezrelékről 5 ezrelékre való emelést nem tartja lényeges emelésnek és a tőzsde újabb megerősítésének. Sajnos, a Lloyd Banknak nincsen olyan részvénye, amelyen a nyilatkozatnak bájos könnyelműségét és alopallanságát kimutathatnánk. Aki számolni tud, végre ezt egy bankigazgatótól nem akarja elvitatni, az pillanatok alatt rájöhét, hogy bármelyik 100.000 koronás értékpapír, ha 4000 koronával ugrik, ezen még kizárólag az állam keres, a tulajdonosa azonban egy fillért sem. Éppen ezért lesz még nagyobb a hajtsa, nagyobb a hullámszám és a kilengés, szóval az ellenkezője mindannak, amit Kállay miniszter az emeléssel el akart érni. Amikor pedig az átértékelési folyamat befejeződik, mint például Bécsben, a magas forgalmi adó teljesen elfonnyasztja a piacot és csupán két-három papírban fog folyni a játék. Valószínűleg Lloyd Bankban, Riglerben, Kistarsaiban, Samum Altesse szivarkahüvelyben, Merkantilbankban és Andreában Drehr Imre rokonszenves, tehetséges flatalember. Örömiünk telik gyors és megérdemelt karrierjében. A saját érdekében eszelekedne, ha nyilatkozatát a bank elnökével, Sztierényi Józseffel atólvastatná közlés előtt. Szerényinek nagyobb a — rutinja és e kérdésben is, már egy hét előtt éppen az ellenkezőjét nyilatkozta...

Extra Hungária Fürdő  
non est vita  
Dohány-utca 44 Nyitva reggel 4-től

× Wertheimer igazgató lesújtó kritikája a fölemelt tőzsdéről. Wertheimer Adolf, a Kereskedelmi Bank ügyvezető igazgatója, az értéktőzsde egyik legalaposabb ismerője, az értékpapírforgalmi adó fölemelésének hatásáról a következőkben volt szives A Reggel-nek nyilatkozni:

— A tőzsdéadónak szándékolt nagyarányú fölemelését a magam részéről minden tekintetben sajnálatos tünetnek tartom és teljes meggyőződésem szerint állampénzügyi szempontból sem lesz célravezető rendszabály. Ha ugyanis a pénzügyminiszter a neki adott fölhatalmazással élve, a tőzsdéadót valóban 5%-re emeli föl, úgy ez azt jelentené, hogy minden oly vételnél, ahol nem az állandó birtoklás szempontja lebeg a vevő szeme előtt, hanem a mindjárteladás gondolata, a vásárló kénytelen 3-6% minimális költséggel számolni. Ezzel is azonban csak akkor, ha a vétel teljes mértékben készpénzkifizetés mellett történik. Ennek igazolására jellemző, hogy ha valaki vesz például Gumí részvényt 28.000 koronás árfolyamon, akkor a vételnél fizetni köteles:

tőzsdéadó címén	—	—	—	—	1.25%
alkus-díj címén	—	—	—	—	0.15%
bankjuttatók címén	—	—	—	—	0.40%
Girodíj és egyéb költségek címén	—	—	—	—	0.01%
Összesen	—	—	—	—	1.81%-ot,

az eladásnál pedig ugyancsak 1.81%-ot, vagyis vételnél és eladásnál összesen 3.62%-ot, ami a 28.000 koronás papírnál részvényenként 1183 koronára 60 fillérnek felel meg, egy tőzsdéi kötésnél pedig 29.590 korona költség lenne, ismétlem, csak abban az esetben, ha a vevő készpénzben vásárol, mert ha például adósságra vásárol, akkor ehhez számítandó még a mapapság különösen magas kosztjényszer.

— Addig, ameddig a fantázia mozgatja az értékpapírüzletet és ameddig az emberek nagy kockázatra vannak eltökélve, nem fog nagyobb fönnakadást okozni ez az adóemelés. Ezeket a hazard elemeket nem fogja ez a körülmény visszatartani az üzletkötéstől, de a normális tőkepénzes ember ezt a kockázatot nem fogja tudni elviselni és a mai zavaros, valóban nem normális idők lehiggadásakor az üzleti életben a legteljesebb pangást fogja előidézni. Véleményem szerint tehát nagyon meggondolandó, hogy átmeneti pénzügyi előnyök kedvéért érdemes-e a tisztességes tőzsdéi üzlet egész strukturáját széttagozni abban a biztos tudatban, hogy a jelen időkben elérendő nagyobb adóbevétel nem lesz képes az általa előkövetkezendő üzleti pangás által előidézendő hiányokat csak nagyon kis részben is kiegyenlíteni. Mindezt egybevetve, remélem, hogy a pénzügyminiszter ur ezen körülményeket szem előtt tartva, nem fog élni a neki adott meghatalmazással és nem fogja fölemelni az értékpapírforgalmi adót.

× Igazgatóváltás a Brassói cellulosenál. A Brassói cellulose vezérigazgatója, Freund Arthur és a vállalat igazgatósága között elvi ellentétek merültek föl, amelyek konklúziója Freund igazgató távozása a Brassói éléről.

**Ujdonság!**

Csikos dubl tricot 130 cm széles . . . **7800 K**

Mintás grenadin ujdonságok 80 cm szél. **1400 K**

**Bass és Weisz**

Belváros, IV, Veres Pálné-utca 3.

Selymek, szövetek, vásznak, bélés és mosó-  
árak rendkívüli olcsó árakban

**A FRANCIA ÉS ANGOL DÁMÁK RUHÁIT**

KADARÁSEK MICI KREÁLJA  
IX. ÜLLŐI-UT 66/e ALATT

A karácsonyi vásárból  
visszamaradt legjobb magyar művészek  
**festményei és rézkarcai**

rendkívül olcsón kaphatók  
**az Árupodánál**  
VI, Aradi-utca 22. Telefon 117-36

**Látta kirakataimat és áraitam?**  
HECHT JENŐ URI-ES NŐIDIVATKERESKEDŐ  
VIII, ÜLLŐI-UT 16. CALVIN-TERNEL

Elegáns hiába akarsz lenni,  
Ha Chypre és L'origant nem akarsz venni

**BÁRDINÁL**  
Rákóczi-ut 1

Gabriel Ferenc IX, Ferenc-körút 46  
Csemegék és fölvágottak kitűnő bevásárlási forrásal

# SZÍNHÁZMOZI

## Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

elképzelem a maga sivár fantáziájával, hogy Krausz Simi ne kapjon valahol jegyet, Budapesttől Newyorkig, ha be akar menni egy matinéra, premierre, ünnepélyre?

— Olyan nincs!

— Van! Krausz Simi január 26-án érkezett Párisba, a vasutról egyenesen a Sorbonne-hoz robotgott, hogy végigélezze azt a gyönyörűséget, amikor a francia társadalom a mi örökkévaló Sándorunkat ünnepli. Csak jeggyel lehetett bejutni, 5500 jegyet adtak ki és amire Krausz Simon odaért, már régen kiűn volt az irodán az a tábla, amelyről a pesti színházgatók álmodnak: „Sajnálattunkra, minden jegy elfogyott!” De nemesok Simi, diszbeöltözött generalisok, a francia akadémia több tagja, nevezetesen és gyönyörű színésznők, párisi hírességek, mintegy kétszázan, írók, művészek, bankárok, politikusok, társadalmi előkelőségek álldogáltak a kapu előtt, akik számára már nem jutott hely. A magyarok közül Pekárnak igen nagy sikere volt, a beszédét sokszor szakította félbe zúgó tetszés; amikor Paulay Erzsébet aranybrokát ruhában, mint egy történelmi festménykép állott ki az emelvényre, az drágaditátnak olyan morajlása fogadta, hogy a magyaroknak elállt a lélegzetük a büszkeségtől és a boldogságtól. Tökéletes francia kiejtéssel, a legnemesebb művészettel deklamált négy Petőfi-költeményt és elszólt a jelentésvő párisi színészek és színésznők gratulálták, ölelgették. A fiatal Rostand nyomában szerződöttési ajánlattal kedveskedett Erzsébetnek, fölkeréve őt, hogy egy verses, középkori egyfelvonásos drámájában lépjen föl március végén Párisban. Az ünnepély után, barátai körében, báró Beck Marcell, könyvekkig elérzékenyülve mondta el, milyen megrázó hatással volt rá ez az első nagy magyar siker a tragikus háború óta. „Ujból éreztem” — mondta Beck báró — „hogy a magyarság tenyező a művelt világban. Az ember visszanyerte az önbizalmát, amikor látta Páris legfinomabb, legműveltebb publikumát, hogy gyújtja föl a Rákóczi-induló és hogy a magyar szónak, a magyar dalnak, a magyar léleknek megvan még a régi varázsereje.” Pekár Gyula is ott volt a délutánra, a Montmartren megkereste régi hónaposszobáját, ahol fiatalos ábrándjait szölte: „Dado főhadnagy” problémáit bogozta ki. Akkor Heine sirjájáról írt érzelmes és megkapó levelet a régi „A Hét”-ben, ma valószínűleg rösteli ezt, hiszen Heine Henrik, hogy is mondjam, nem fajnemet, hanem izé volt. Maga is izé, kedves Isván, de viszont nem Heine Henrik. Viszont Heine, ha ma élne, ki tudja, a mai szennyos világban? ... Hát azt persze, tudja, illetve nem tudja, hogy milyen színházra alkuszik az Unio?

— Kabaréra az Erzsébet-köruton.

— Ugyan kérem! A szegedi színházra! Palágyiék, a szegedi színház bérlői, már tavaly tárgyaltak Beöthyékkel. Akkor meghiusult az üzlet, mert a város elő akarta írni, hogy Beöthy milyen szellemben, kuruzszellemben persze, vezesse a színházat. Beöthy erre azt válaszolta, hogy már nem is tárgyal. Ő tudja a kötelességét, kitanulta a mesterségét, irányításra semmi szüksége. Most aztán újra fölvetették a tárgyalások fonalát és a szegedi színház angol mintára rövidesen az Unio színészeit is foglalkoztatni fogja.

— Óriási!

— Tudja, helyesebben nem tudja, hogy Mé-

száros Giza milyen meglepetés lesz néhány hét múlva! A Renaissance legközelebbi francia vígjátékában a magyar bemutatót elhalasztották, a két darab sorrendet cserélt csupán, egy öregasszony-szerepben látjuk majd a ragyogó Gizát és mindenki a száját fogja tátani, olyat produkál ez a valóban nagyszerű színésznő. Bárdos nem is merte átadni a szerepet, a Simonyi Mária édes mamáját a darabban, de Giza elolvasta Félix Gendera vígjátékát és már vállalta is a komikáné szerepet. Igazi színésznő előtt minden szerep színészi földadat! Sajnos, olyan kevés igazi színésznő van!

— De kérem!

— Lásza, igazi színész Rátkai Márton. Ugy tudjuk, már unja az operettet és nemesebb feladatokra vágyik. Hiszen a Magyarban megmutatta, hogy karakterbrázoló is a legelső köztul való. „A bajadér” után Rátkai újra drámai szerepben lép föl. Hogy hol és miben: titok. Megértjük Rátkait, Végül egy nagy művész, aki a legjobbat adja és ugyanebben a zsánerben, kiki futkosnak az operett-színpadokon!

— De... de...

— Persze, a „Dede”! No lássa, a csinos fiúnak ma majdnem olyan értéke van, mint a csinos lányknak. D'Arrigonak csak a pidzsama kabátja a „Dede”-ben 40.000 koronába került. Péchy toalettjei egy millió körül, de ki sajnálná tőle, olyan szép, mint egy tearóza. Vadly kisasszony tehetsége viszont még nem áll arányban a toalettjeivel. Hát mi lesz a „Sárga keztyű”-vel?

— Kivel?

— Az új Lehár-operett! Három éve már, hogy Beöthy Karcagnál leköltötte. Három hete Révész színházi ügynöksége eladta a Fővárosi Operettszínháznak. Ez lesz a tizedik pör a két operettszínház között. A 25-ikét jubileumunk, Pista! Óhaj! még valamit?

— Az istenért, még egyet! Házasság vagy válás!

— Vészi Margit néhány hét múlva férjhez megy egy közismert olasz publicistához, politikushoz és mellékesen milliomoshoz: báró Mantica Pálhoz. A viszontlátásra!

\* Éjjeli premiert tart szombaton, a hó 10-én, a Vigaszínház. Először adják „Az elefánt”-ot, a párisi Palais Royal színház legnagyobb sikerét. A női főszerepet Göthné Kertész Ella játssza. Hegedűs Gyula különösen eredeti figurát visz a színpadra. Tanay Frigyes egy szeretetreméltó, elegáns világi szerepben talál módot egy deris alakításra. Göth Sándor egyikét adja azoknak a mulatságos alakoknak, akiknek ábrázolásával éppen francia vígjátékokban utóelérhetetlen. Kifőnö kezekben van a többi főszerep is.

\* Városi Színház. Ma Unkel Péter betegsége miatt a „Proféta” előadása elmarad és helyette a „Denoyer” kerül színpadra, az Operaház kifőnö együttesével. Csütörtökön és a következő hétfőn Sándor Erzsébet kamaracéknak-szó vendégszerepel a „Traviata” és „Bánk bán” operákban. Szerdán „A cigánybáró”, szombaton „Fia Diavolo”, vasárnap délután pedig a „Büvös vadász” van műsoron.

PALINKA

Uj fejezet a kinematográfia történetében

ÁLTALÁNOS FÖLTÜNÉST KELTENEK

SLÁGER-CIKKEINKNEK

FIGYELJE MEG KIRAKATAINKAT!

JESCO

ERZSÉBET-KÖRUT 36  
KOSSUTH LAJOS-UTCA 2  
KECSKEMETI-UTCA 19



OLCSÓ ÁRAI

SALAMANDER

ANDRÁSSY-UT 37.  
DEBRECEN, PIAC-UTCA 22-24.

× Az arany- és ezüstpénzek karrierje. Januárban a nemesfém érme piacán nagyszabású hossz kezdődött. A szilárdság azóta is ugyancsak napról-napra nagyobb arányokat ölt és főleg az aranypénzek rohamosan emelkedő árfolyamokon cserélnek gazdát. Két héttel ezelőtt még 14.300 volt a huszkoronás ára, a múlt héten 15.500 koronára emelkedett, ma pedig már 16.600 koronán fölül áll az arany huszkoronás. Az aranypénzekkel egyidőben jelentősen emelkedtek az ezüstpénzek is.

× Hossz a devizazugforgalomban. A Reggel rámutatott már egy ízben arra, hogy amióta a Devizaközpont a kért igényléseket nem teljesíti teljes mértékben, az igénylők kénytelenek a zugforgalomban földözni szükségleteiket. A devizák zugforgalma napról-napra növekszik és főleg a nemes nyugati valutákért, dollár, font és svájci frankért ázetnek 20-25%-kal magasabb árt, mint amennyi a Devizaközpont hivatalos árfolyama. Vigyázat! A Zugligről alig egy ugrás a Hűvösvölgy!

× A korona elmúlt hat hónapjának tőzsdei mérlege. A korona 1922 augusztus 3-iki 0.17½ centimesos mélypontja óta, amelyet a Devizaközpont fölállítása követett, pontosan félesztendő telt el, amely időszak a korábban valutákban és devizákban lekötött tőkéket szintén az értékpapírpiaera terelte. A lefolyt hat hónap a részvények átértékelési folyamatában eddigelő, a háború befejezte óta, a legszembefordított eredményeket érte. Különös érdekldésre tarthat ennél fogva számot, ha ezt a progressziót az árjegyzőlap legnehezebb papírjainál szemléltetjük. Mig múlt évi augusztusban a 100.000 koronás árszintet csupán az öreg Ganz és a Magyar Cukor képviselték, addig ezidő szerint már 14 vállalat részvénye ért el idáig. Legerősebben a Ganz-Danubius emelkedett: 335.000 koronával szemben a 800.000 koronán fölül becsült elővételi jog leválása után is 1.909.000 korona körül jegyez, amíg azzal együtt félesztendő előtti árnak nyolcszorosába kerül. A következő hely a Fegyvergyártól illeti 41.000 koronáról több mint hatszorosára történt javulással. A Magyar Cukor többtele 450%, a Ganz vilamosságé 325%, 80.000 koronáról 420.000-ig. Az Urikányi és Beocsini augusztusi árfolyamuk négyeszeresébe kerülnek. Emeltett hat Hitelbanki papír után akadunk csak első ízben a Kereskedelmi Bank Izójárta, amely 26.000 korona ellenében 100-202.000 koronán csaknem 300%-os többletet jelez. A Magnézit 282%-al szerepel. A Levanteért három és félszeresét, a Stummerért pontosan háromszorosát kell fizetni félv előtti árnak. A Kőszén részvényének aránylag szerény, mindössze 150% emelkedése a közbenső tranzakciónál 10.000 koronájával kiadott friss papírok folyamánya. Végül augusztus elei 48.000, illetve 45.000 koronás kurzusokról a százezresek közé fölkiúzódték magukat a Násti és Felten is, ami a mostani jegyzések szerint előbbi esetében 175%, az utóbbinál 165%-nyi árnyereség kifejezője. Vajjon mit rejt a következő hat hónap?

× Szerdán lép életbe a fölemelt tőzsdeadó? „A Szózat” írja: „Értesülésünk szerint a fölhatalmazási törvény életbeléptetése után azonnal megjelenik a pénzügyminiszter rendelete is, amelynek értelmében a legközelebbi fizetési napon, tehát február 7-én, esetleg technikai okok miatt csak február 14-én, már magasabb adókules alapján kell elszámolni a kötecsket. Az új adókules korántsem fog olyan megrázó kódtatást előidézni a tőzsdén, amilyennel a pénzügyminisztert az ellenzék részéről félre akarták vezetni. Az első napon tartózkodóbb volt az üzlet, de később már csak néhány kulispapírúal volt érezhető a hatása. Az életbeléptetés csak annyiban fog változást előidézni, hogy a számlázásnál már az új dr. Pór-adó-féblázatokat kell az ügynököknek használniuk. Az irányzat és a hangulat alakulására az új adókules semmi befolyással sem lesz.” A tőzsde-tanácsnak a fölemelt adó ily gyors életbeléptetéséről nincsen sem hivatalos, sem félhivatalos értesülése.

× A Ganz és Társa - Danubius Gép-, Vagon- és Hajógyár Rt. közgyűlése elhatározta 14.400.000 korona alapitókéjének 21.600.000 koronára emelését 2000 darab 800 korona név-értékű, 1923 január 1-től osztalékra jogosult új részvény kibocsátása által. Két régi részvényre 100.000 korona lefizetése ellenében egy új részvényre szóló utalványt adnak ki. Gondoskodás történt arról, hogy az elővételi jogot 50.000 korona lefizetése ellenében egy darab régi részvény után is felhessen gyakorolni. Ez március 8-ig a Hitelbanknál vagy a Leszámitoló Banknál történik.

× A Gézella Gőzmalom Rt. február 19-ikére rendkívüli közgyűlést hív egybe, amelyen az alapitókének 15.000.000 koronáról 50.000.000 koronára való fölemelését határozzák el. Az összes új részvények 1:1 arányban előnyös arányban jutnak a régiéknak.

× A „Flóra” Első Magyar Stearingyertya- és Szappangyár Rt. alapitókéjét 10.500.000 koronáról 21.000.000 koronára emeli oly módon, hogy az eddigi részvényeknek minden részvény után egy újat adják föl 1650 korona árban. Elővételi jog a Hitelbanknál február 12-ig.

× A Magyar Östermező Rt. igazgatósága a közgyűlésnek javasolni fogja alapitókéjének 80.000.000 koronáról 124.000.000 koronára emelését oly módon, hogy a tartalékalapból 24.000.000 korona az alapitókéhez csatolassék, 120.000 darab részvény a régi részvények között 5:2 arányban ingyen osztassék ki és minden három régi után az előveteli jog egy újra a közgyűlés által megállapítandó áron, ajánlatssék föl. Javasolni fogja, hogy a forgalomban levő 300 korona névértékű részvények 1000 korona névértékű címletekre vonassanak össze. Osztalék 90 korona (45%) lesz.

× Az Esztergom-Százvári Kőszénbánya Rt. alapitókéjének 80.000 darab új részvény kibocsátása által 16.000.000 koronára emelését határozza el. Összes új részvényre elővételi jogot biztosított a régi részvényeseknek. Őt végre négy új részvényenként 3000 korona és 300 korona költség és illeték fejében január 31-től február 8-ig a társulat főpénztáránál és a Kereskedelmi Banknál, Wienben a Wiener Bankvereinél.

# A Fővárosi Operettszínház tüntetői ellen még nem indítottak eljárást a közigazgatási egyetemen

## A gimnazista tüntető már rendesen jár iskolába

(A Reggel tudósítójától.) Ismeretes, hogy a Fővárosi Operettszínház elleni merénylet résztvevői között a rendőrség letartóztatott két közigazgatási egyetemi hallgatót is, akik közül az egyiknek, **Hozmelt Ferencnek** letartóztatását a vádtanács is helybenhagyta, míg a másikat már szabadonbocsátották, de az eljárást természetesen folytatják ellene. A két egyetemi hallgató a közigazgatási egyetem **Széchenyi István** hajtársi egyesületének tagja volt s az egyetem **külső ügyi szakosztályára** volt beiratkozva. A színház elleni tüntetés természetesen nemcsak az állami törvényekbe, hanem az egyetem fejeleményi törvényeibe is beleütközik, érdeklődünk tehát a közigazgatási egyetemen, hogy

**indítottak-e eljárást ezek ellen a hallgatók ellen, akiknek a tüntetésben való részességét a rendőrség megállapította.**

Érdeklődésünkre azt a fölvilágosítást kaptuk, hogy a két hallgató ellen az egyetemen eddig nem indítottak eljárást. Az eljárás megindí-

tása egyébként valószínűen csak technikai okok miatt késik, lehet, hogy még nem volt tanácsülés, amely ezt az ügyet tárgyalhatta volna és **Teleki Pál**, az egyetem dékánja, tudvalevően csak most épült föl súlyos betegségeből. Lehetséges azonban, hogy az egyetemen bevárják a bírói eljárás befejezését s csak a marasztaló ítélet után indítják meg a hallgatók ellen a fejeleményi eljárást.

A tüntetők között szerepelt egy kiskorú gimnáziumi tanuló is, aki a Lónyai-utcai református főgimnázium VII. osztályába jár. Őt is szabadonbocsátották már és a fu az incidens után

**újra rendesen jár az iskolába. Értesülésünk szerint ő ellene sem indult az iskolában eljárás.**

mert megígérte, hogy hoz a rendőrségről egy igazolványt, amely szerint teljesen tisztázta magát a tüntetés ügyében és csak véletlenségek sodorták a tüntetők csoportjába.

\* **Vasárnapi filharmónikus főpróba.** Vendégkarmester, **Fittler Bernát** vezényelte a IX. hangversenyt. Körültekintő, finom részletmunka, a melódia kidomborítása mellett a középszólamok plaszticitása jellemezte Weber „Euryantle” nyitányának interpretálását. Strauss hatalmas méretű „Alpesi szimfóniája” azonban több próbát igényelt volna, mert — a főpróbán — nélkülözötték még azt a kiforrt összehangolást, amelyet a szindus, változatos műsornak nyújtania kell. **Turry Peregrin** három bájos dalát **Tibanyi Kálmán** énekelte; középhangjai lágyak, pianói hárszónások; a crescendo-kban azonban, különösen a magasabb fekvésben, olykor zökkenések érezhetők. A közönség a művészeket és a kitűnő zenekart melegen üdvözölte. (V. M.)

\* **Walter Rózsi** nevétől visszahangzik már egész Budapest. A szőp szőke operettékesnek jótéteménye a Városi Színház udonságában. Operettben szelven nem énekeltek még, mint „A gardista”-ban, amelynek zongor melódiait **Walter Rózsi** és **Palló Imre** tolnák csölkéik. Az udonság sikeréért kivülük a színház népszerű együttese lép sorompóba, élükön a temperamentumos **Tisza Karola**, a nagyzerű **Sziklay József**, aki egyben az operett rendezője, a bájos **Abonyi Marianne**, **Orley Flóra**, **Hortlándor Gábor**, **Simay Siki** és **Krasznay**. A premiért, amely a szőp legnagyobb sikerének jeleként, február 15-én este 8 órára a színház.

\* **Rákosi Szidi** pompás új szerepében, **Földes Imre** „A lányom hozományja 500 millió” című nagy sikerű vígjátékában a hűben hétfőn, szerdán, csütörtökön, szombaton lép föl a Magyar Színházban. Kivüle ezúttal is **Péchy Blanka**, **T. Ferri Rózsi**, **Simon Mária**, **Uray Károly**, **Kortész, Vándori** és **Abel** játszóak a darab többi főszerepeit. Kedden, pénteken és vasárnap este **Molnár Ferenc** nagy sikerű „Eg és földi szerelmem” című darabját ismétlik **Törzsel, Darras Ljilvel** és **Báthory Gizával** a főszerepekben. Vasárnap délután **P. Márkus Emília** vendégszerepel „A névtelen asszony”-ban 3 órákor, mérsékelt helyárral mellett.

\* „Dupla vagy semmi” és a „Terke” töltik be a Renaissance-Színház e heti műsorát. A pártatlan szellemes Savoy-vígjáték ötször, a bájos magyar vígjáték, a „Terke”, kétszer, szerdán és szombaton kerül színre. A két népszerű darab állandó telt házakat vonz.

\* A Vígzház e hetének öt estéje jut a színház szenzációs udonságának, a „Glória”-nak, amely egyaránt fényes sikere a szerzőnek, **Szomorú Dezsőnek** és a Vígzház nagyzerű együttesének. Szerdán és szombaton „A kis cukrászda”, Hétfőn **Jenő** pompás vígjátéka kerül színre. Szombaton éjjel 11 óráig kezdettel mutatják be „Az életzáró”-t, **Henneguta** és **Weber** új bohózatát. Vasárnap délután az „Ocskay brigádéros”-t adják.

\* „A kékszakáll nyolcadik felesége” 100-adszor kerül színre vasárnap este a Belvárosi Színházban. E ritka jubileum számhoz állandóan előre eladott táblás háttal mellett jutott el a kitűnő vígjáték, amely e héten szombat kivételével, amikor a nagy sikerű „Tizék” előadását ismétlik, minden este színre kerül **Somlyayval**, **Tibszál**, **Baróthyval**, **Gárdonyival**, **Tikos Lónával**, **Benedek Margittal** és **Szilágyi Rózsiával** a főszerepekben. Vasárnap délután a másik nagy sikerű **Szomorú-vígjátékot**, „A buta ember”-t játszóak 3 órákor, mérsékelt helyárral.

\* A Fővárosi Operettszínház e hete a „Tatárjárás” nagy sikere jegyében fog lefolyni. Két estét kivéve minden nap adják **Kálmán Imre** és **Bakonyi Károly** világhírű operettjét. Csütörtökön és szombaton a régi Népszínház híres művészei, **Blaha Lujza**, **Rákosi Szidi**, **Pálmay Ilka**, **Kürty Klára**, **Komlóssy Emma**, **Ledófsky Gizella**, **Harmath Lóna**, **Margó Cécília**, **Kassay Vidor**, **Tollagi Adolt**, **Pintér Imre** lépnek föl **Vérő György** hármasként darabjában. Voltuk együtt lép föl **Hegedűs Gyula**, **Vendrey Ferenc**, **Hiller Irén**, **Nagy Irabella**, **Hajdu Eta**, **Vigh Manó**, **Ferenyész Károly**, **Halmay Tibor**, **Ujváry Lajos** és az új nemzedék több más kitűnője. Vasárnap délután az „Olivia hercegnő” kerül színre.

\* „A bajadér”, az idei évad legnagyobb operettékesére, a jövő héten is minden este színre kerül a Király-Színházban, ahol nap-nap után előre eladott táblás háttal a kiváló együttesnek: **Fedák Sárinak**, **Honthy Hannának**, **Rátkának**, **Nádornak** és **Latabárnak**. Vasárnap délután a „Janos vitéz” kerül színre 3 órákor, mérsékelt helyárral.

\* „A Bolond Istók” jubileuma. A Városi Színház népszerű daljátéka, a „Bolond Istók”, immár jubileuma előtt áll. A mulató szőveg, a dallamos magyar muzsika s a Városi Színház kitűnő együttese szerzőkét meg ezt a sikert a daljátéknak, amely a közönség körében még egyre népszerűbb. Legközelebb kedden és pénteken szerepel a műsoron, jövő vasárnap pedig meglesz a kedvelt darab új előadása.

\* „A Dédó” a Blaha Lujza-Színházban sajgó és közönség egybehangzó véleménye szerint rendkívül sikert aratott. A kitűnő francia operett teljesen beöltöztet a színház jövő heti műsorát, a főszerepeket a színház kiváló vendégprimadonnája, **Péchy Erzi**, **Vályi Ilona**, **Z. Molnár**, **D'Arigó**, **Szirmai**, **Tamas** játszóak. Vasárnap délután „Szép Heléna” van műsoron **Bihor Ilonával** a címszerepben 3 órákor, mérsékelt helyárral.

\* **Ninesen** annyit tenger csillag az égen, mint ahányszor többször a kocgás a „Dublemádr” és a vidva slégerműsor több száma alatt a **Faur** nagyzerűen látogatott nézőterén. **Harmath Imre** föltűntet két paródiaja mellett **Békessy konferánza**, **Szalontai Ferike**, **Radi**, **Virág Kuplet**, **Wajditsch Sári** művészi hárfajátéka, **Ballat Manó** és dr. **Brády** táncos duettja, **Sándor Alice** finom szőp előadásán kiemelkedő mozzanatai a szerencsés közönség összehangolott műsornak. Jegyárúsítás a **Faur** pénztárábanál és a jegyirodákban.

\* **75-ik előadása** felé halad a nagy sikerű „A gong”. „Boszorkánykonyha”, amelyet a jövő héten is minden nap megismételnek az **Andrássy-úti Színházban** a többi kitűnő tártával és magánzongorával együtt. Ugyanezt a műsort adják vasárnap délután is 3 órákor, mérsékelt helyárral.

### Moziközlemények

#### Hatvanezer Koronás pályázat az „Intolerance” nézőinek

Mindenki pályázhat és mindenki nyerhet, aki látta Griffith remekét

Az Omnia, a Royal Apolló és Corso mozgóképszínházak igazgatóságai pályázatot hirdettek **D. W. Griffith** műsoron levő „Intolerance” című filmjével kapcsolatban.

I. pályázat: A pályázónak el kell találnia, hogy az „Intolerance”-filmben melyik hírneves színész vagy színésznő játsza a következő szerepeket: 1. Jézust, 2. a történelem bölcsőjét ringató anyát, 3. a babiloni király feleségét, 4. Vadvirágot, a babiloni pástortörleányt, 5. Maryt, az amerikai munkásbányt.

Pályázhat bárki, aki nem tartozik a film-szakmához. A megjelölt tartalmazó leveleket

a név és lakáscím pontos megjelölésével a Magyar Filmbeszerző Rt.-hoz (Havas-utca 2) kell beküldeni február 12-ig bezárólag. A helyes megfejtők között négy díj kerül kisorsolásra:

- Első díj ——— 20000 K
- Második díj ——— 10000 K
- Harmadik díj ——— 6000 K
- Negyedik díj ——— 4000 K

A megjelölés elbírálását és a sorsolást bizottság végzi. A megjelölés neveit és a díjak kisorsolt nyertesait a február 15-én, reggel megjelenő napilapokban fogjuk közzétenni.

II. pályázat: A pályázónak el kell találnia, hogy az emberiségnek melyik időnként ismétlődő mozgalmá, az emberiség történelmének melyik döntő fontosságú és más alakban ismétlődő korszaka az, amelyik kimaradt Griffith művéből, bár eredetileg hozzátartozott és annak fölvételeit már meg is kezdte a nagy rendező. A megjelöléseket tartalmazó leveleket ugyancsak a fenti címre kell küldeni február 12-ig bezárólag. A beérkezett megjelölések közül a leghelyesebb, a legszebb stílusban megírt, legjobban megindokolt megjelölés

**20.000 korona pályadíjban részesül.**

A beküldött megjelölések fölött ugyanaz a bírálatbizottság dönt, amely az első pályázat bírálatával van megbízva. A pályadíj nyertesének nevé a február 15-én reggel megjelenő napilapokban tesszük közzé.

*Az Omnia, a Royal Apolló és Corso igazgatósága.*

### „Pálinka”

**Emile Zola „L'assommoir” című regényének filmváltozata két részben, 15 fölvonásban**

Nem kíséri kiabáló és hangzatos szólamokkal bővelkedő reklám a francia filmgyártás legújabb művészi alkotását s talán stilszerűtlen is volna vásári lármával bekonferálni azt a filmet, amelyet egész Európa a művészetnek kijáró tisztelettel és hódolattal fogadott. Mert a „Pálinka” nemcsak a művészi eszközökkel érte el példátlan sikerét és tökéletes reprezentánsa annak az irányzatnak, amely nem a látványosság halmozásában, de a benső történelem, emberi sorsok ábrázolásában véli megtalálni a film igazi hivatását. A Rougon-Macquart-ciklus monumentális regénye sokak számára jelentett elményt s ezt az elményt hívja új életre, sőt még fokozza a regényből művészi fontossággal variált nagyszabású film. A sokkal közvetlenebb drámai műfajban, izgalmas menetű, líkettű esekelmény rajzolja ki a „Pálinka” legendás hírvő főhőseinek a Coupeau házaspárnak szörnyű tragédiáját, az alkohol demoralizáló hatását, a hírhedt párisi kurtizának, Nanának szédületes karrierjét. A film merész újításai, egy magasabbrendű rendezési technika, a Comédie Française és az Odeon színészeinek grandiózus játékmozgásait avatják a „Pálinka”-t az évad döntő sikerévé. Itt jelezhetjük azt is, hogy a „Pálinka” február 11-től, vasárnaptól kezdődően kerül bemutatásra a Fővárosi és az Est-mozgósínházakban.

„Maciste és a 28-as” a vígjátékok frappáns fordulatait és a kalandorfilmek izgalmaikat szerencsésen egyesíti magában. Maciste humorát nyitászini tapssal honorálta a közönség. Nagy tetszést arat a „Fehér és fekete” című táncjáték a „Havasok tündére” című nagyvilági erkölcsrajz. A Corvin-Színház előadásai 5. 7 és 9 órákor kezdődnek. Telefon József 89-88 és József 95-84.

**Dr. PROPPER ÖDÖN**  
VII. Rákóczi-ut 14. — Telefon: József 120-85  
**ORVOSI KOZMETIKAI INTÉZETE**  
Szépséghibák eltávolítása. — Orvosi kozmetika. — Bőrgyógyászat. — Fénykezelések. — Speciális eljárások

### A „Kolumbusz Kristóf” állandó műsordarab lesz

Középamerika, Haiti, Kuba, Guanatanai, Züppang XV. századbeli szűzi eredetiségükben, ezek a helyszínei annak a monumentális filmattrakciónak, amely a nagy **Christobal Colon**-nak, a kultúra eme csodálatos előharcosának életét és fölfedezését tárgyalja és „Kolumbusz Kristóf” vagy „Amerika fölfedezése” címen nemsokára látható lesz Budapesten is. A német filmgyártás klasszikus magaslatokhoz ér ebben a műben, sohasem látott gigászi nagyméretűségek nyugozik le a nézőt és nyomban megállapítja majd a magyar közönség is, hogy a Star ez új filmje látványosságok dolgában egyedülálló és verhetetlen a maga nemében. A pesti moziéletnek olyan eseménye lesz a „Kolumbusz Kristóf”, amely előreláthatóan évekre szóló, állandó műsordarab lesz.

„Pusztuló népek” — az **Uránia** nagy filmje. Szombati bemutatóján az **Uránia** új nagy műsora ismét olyat nyújt, ami a filmgyártás csodálatosan rohamos nagy fejlődéséről tanusodik. Milyen messze jutottunk el a naiv szindaraboktól, az apró ravasz trükköktől. Amit ma már a film nyújt, az egyenesen a fantázia legragyogóbb meglepődése. Messze föléje került a film a regénynek is, mert térbeli és időbeli lehetőségei korlátlanok lévén, minden-hova elviszi a nézőt és amit ad, azt — **látunk** lehet, nemsoká elképzelünk. A „Pusztuló népek” című filmmel a németek ismét a gigantikus méretek nagyszerűségét produkálták. Az **Uránia** ezt a nagy filmet teljes egészében (a két részt együtt) mutatja be 5, 7, 9 és 10.10 órai kezdéssel.

A **Mozgóképek-Otthon** szenzációszámba menő **amerikai** mesterfilmekből álló műsoráról beszél egész Budapest: **Hoot Gibson bravurfilmje** „A helyzet ura” 5 fölvonásban, „**Aranypillangó**”, **amerikai Jewel-film** 5 fölvonásban a csodaszép **Miss Du Pont** főszereplésével, „**2X1=1**” és „**Sheff, a papushős**” 2-2 fölvonásos falrengető kacagtató burleszkek. (¼, ½, ¾ és 10.10.)

Előadók: **Blatnikornak** is látogathatják a Renaissance-Mozi e heti műsorát. **Lya Mara** remekel a „Divathercegnő” című 5 fölvonásos párisi szenzációban. Ezt megelőzi „**Seff, a papushős**”, burleszk 2 fölvonásban és „**Világhírű arisztok**” 1 fölvonásban. Előadások hétköznap 5 és 9 órákor.

Francesca Bertini, az imádatandó szép olasz filmprimadonna, művészi karrierjének zenitjéhez érkezik abban a grandiózus filmattrakcióban, amelyet rendkívül tetszés mellett mutatott be tegnap a **Kamara**. Maga a film lebilincselően izgalmas regény, amelynek külső szenzációja a világhírű divára iri szőp s a művésznő abszolút tökéletességi alkottása. A **Kamara** e heti nagy műsorának másik eseménye a „**Cyrano csókja**”, **Szöve Gallival**. Miként **Rostand** „**Cyrano**”-ja csodálatosan zengő költemény a film is, amelyről a külföldi sajtó, mint az idei olasz filmgyártás reprezentánsa művéről emlékezik meg.

**Legmagasabb**  
műtárgyakért, díszműtárgyakért, az azokat nálam értékesíti. Egyes percellánokat, antik butort, persz szőnyegét, aranyat, ékszeret, antik ezüsttárgyakat, olajfestményeket, könyveket és egyéb műtárgyakat a legmagasabb árban vásárolom.  
**Műkereskedés** (Ludovik Gyula)  
VII, Erzsébet-körut 15. Telefon: József 28-68

**MEDIKUS-KÁVÉFÁZ**  
IX. URSI-ut 30. sz.  
Szomban az Iparművészeti Múzeummal. — Az új közönség találkozó helye. — Kitűnő italok. — Elsőudú arányzenc

# VASÁRNAPI SPORT

## Nagyszerű küzdelmek Budapest birkózó bajnokságaiért

**Pompás ifju gárda tör a régiék nyomába. — Dr. Varga Béla jobb mint valaha. — Az egyesületek megszabták a bajnokságokon**

A Magyar Birkózók Országos Szövetsége háromszázötvenöt célutadatos munkájának pompás eredményeként vasárnap rendezett Budapest birkózó-bajnokságait nagyszerű sikerrel jártak.

Kitűnő ifju gárda tört föl a régiék nyomába, akik közül egyedül dr. Varga Béla (MAC) sokszoros bajnokunk van olyan formában, mint még eddig soha.

A régi képviselőházat zsufolásig megtöltő közönség Zerkó elleni mérkőzése után percekig ünnepelt. Tünneményes technikájával távbirokózó ellenfelét is jó munkára kényszerítette, akit csak a közönség óhajlására hagyott élni öt percig.

Az ifjak között a kivételes tehetségű Búki (Husos) igazolta a róla vallott jó véleményét.

Dvorszky (Máv.) elleni küzdelmében percekig belül szemkápázató trükkökkel győzött.

Gyönyörű küzdelmeket hozott a Magyar Armin-Skerlecz, a Fehér-Szabó, a Kereszties-Schramko, stb. mérkőzés is. Az Északról hazatért Kereszties a bírók stílusában imponáló módon szerezte meg a bajnokságot.

**Részletes eredmények:** Nehézsúly: bajnok Badovetz Rajmond (FTC). 2. Deák (MAC). Súlyosúly: Bajnokság: 1. Deák (MAC). 2. Székely (MAC). 3. Székely (MAC). 4. Székely (MAC). 5. Székely (MAC). 6. Székely (MAC). 7. Székely (MAC). 8. Székely (MAC). 9. Székely (MAC). 10. Székely (MAC). 11. Székely (MAC). 12. Székely (MAC). 13. Székely (MAC). 14. Székely (MAC). 15. Székely (MAC). 16. Székely (MAC). 17. Székely (MAC). 18. Székely (MAC). 19. Székely (MAC). 20. Székely (MAC). 21. Székely (MAC). 22. Székely (MAC). 23. Székely (MAC). 24. Székely (MAC). 25. Székely (MAC). 26. Székely (MAC). 27. Székely (MAC). 28. Székely (MAC). 29. Székely (MAC). 30. Székely (MAC). 31. Székely (MAC). 32. Székely (MAC). 33. Székely (MAC). 34. Székely (MAC). 35. Székely (MAC). 36. Székely (MAC). 37. Székely (MAC). 38. Székely (MAC). 39. Székely (MAC). 40. Székely (MAC). 41. Székely (MAC). 42. Székely (MAC). 43. Székely (MAC). 44. Székely (MAC). 45. Székely (MAC). 46. Székely (MAC). 47. Székely (MAC). 48. Székely (MAC). 49. Székely (MAC). 50. Székely (MAC). 51. Székely (MAC). 52. Székely (MAC). 53. Székely (MAC). 54. Székely (MAC). 55. Székely (MAC). 56. Székely (MAC). 57. Székely (MAC). 58. Székely (MAC). 59. Székely (MAC). 60. Székely (MAC). 61. Székely (MAC). 62. Székely (MAC). 63. Székely (MAC). 64. Székely (MAC). 65. Székely (MAC). 66. Székely (MAC). 67. Székely (MAC). 68. Székely (MAC). 69. Székely (MAC). 70. Székely (MAC). 71. Székely (MAC). 72. Székely (MAC). 73. Székely (MAC). 74. Székely (MAC). 75. Székely (MAC). 76. Székely (MAC). 77. Székely (MAC). 78. Székely (MAC). 79. Székely (MAC). 80. Székely (MAC). 81. Székely (MAC). 82. Székely (MAC). 83. Székely (MAC). 84. Székely (MAC). 85. Székely (MAC). 86. Székely (MAC). 87. Székely (MAC). 88. Székely (MAC). 89. Székely (MAC). 90. Székely (MAC). 91. Székely (MAC). 92. Székely (MAC). 93. Székely (MAC). 94. Székely (MAC). 95. Székely (MAC). 96. Székely (MAC). 97. Székely (MAC). 98. Székely (MAC). 99. Székely (MAC). 100. Székely (MAC).

ban is tartott a verseny, úgy hogy lapzártáig csak a két bajnokság dőlt el.

A kitűnően sikerült bajnokság sima lebonyolításában dr. Tiferics Péter, Szieberth Imre, dr. Radnag Sándor elnökök, dr. Rendek Károly főtitkár és Csillag Miklós előadó jeleskedtek.

A Spárta AC házi boxversegye az Izabella-utcai kereskedelmi iskola tornatermében nagyon előkelő sportközönség előtt folyt le, amelyben a nagy versenyeken is ritkán látott erős küzdelmeket nézhetünk meg. A főbb mérkőzések: Különösen a Berde-Berndt, Sternlicht-Jóó és a Kocsis-Horvitz-mérkőzések feleltek meg a klub mestere itt is Rózsa Jenő, akinek rövid működése máris a legszebb jövővel kecsegtet. Az áldozatkész vezetőség pompás díjakkal tüntette ki a győzteseket. A klub legközelebbi versenye március 19-én a régi képviselőházban tartja, amelynek eddig még nem ismert szenzációja lesz Rózsa Jenő legjobb amatőr tanítványával, egy igaz tehetséggel, boxakadémia fog bennutalni, amely bizonyára telt házat fog vonzani.

A boxolás fejedelmel — az amatőrökért. A február 11-iki nagy nemzetközi boxmérkőzésre, amely a Fővárosi Cirkuszban kerül előtérbe, már ma este megérkezik Breitensträter, a németek büszkesége, Marius Maerten, a szociáldemokrata francia boxsampion társaságában. A két boxfejedelmel a héten fölkerest az amatőrklubokat, amelyekben „sparring-boxolás” keretében mutatják be az ökölvívás trükkjeit. Ertesülésünk szerint a 80 kilós Breitensträter a kivételes tehetségű Piltz Nándorral (92 kg) fog dolgozni, míg Maertennek Horváth és Löwicz lesznek a sparring-partnerei. — A nagyszabású verseny programján csak annyi változás esett, hogy Miltoznak Rózsa Jenő öccse lesz az ellenfele, aki most jött haza Prágából. Ez a meces revansjellű és ezáltal Rózsa J. indult győzelmi eséllyel, mert egy évi külföldi tartózkodása alatt nagyon megerősödött és nagy rutinnal lett szeri.

## Magyar kupamérkőzések

Postás—MAFC 1:1 (1:1).

Lóverseny-téri pálya. — 1000 néző.

Bíró: Szűcs Hugó.

Az első félidőben a Postások diktálták a tempót és kibontakozó fölényük a 20. percben rugott gölökkel kifejezésre is jut. Később látszólagos könnyelműség után elhagyta a pályát, majd egy összeszótalkozásból kifolyóan Tersánszky, a MAFC kapitánya, önként kiáll. MAFC-ostrom kezdődik ezután és Havas révén ki is egyenlít. Tersánszky visszatér akar állni csapatába, azonban — mivel önként hagyta el a pályát — Szűcs bíró ezt nem engedte meg. A II. félidőben a fölényű védelmek és a csatárok indolenciája miatt az eredményt már egyik fél sem tudta megváltoztatni.

MAC—Zuglói AC 1:1 (1:1).

Margit-sziget. — 2000 néző. — Bíró: Bíró S.

A griffmadaras szigeti fiúk nagy ambícióval indulnak a tavaszi mérkőzésekbe, hogy a bajnoki lista legfőlényű fölé tudjanak majd kerülni. A Zuglói AC ellen erős játékot produkáltak és az első félidőben Szandovics oly erővel ütközött össze Zvolenszkyval, hogy láb-törést szenvedett. Az eredmény ezért 1:1 volt, amely a II. félidő végéig is változatlan maradt.

BEAC—TTC 2:1.

Margit-sziget. — 3000 néző. — Bíró: Müller.

Az egyenlített lendülettel játszó csapat a egész mérkőzés folyamán fölényben volt. A Tézvárosiak is helyenként jó formát mutattak. A TTC a 2:1 eredmény után teljesen védőjátékra szorított és alig próbált ki-egyenlíteni. A meces mindvégig nyugodt lefolyású, izgalmaktól mentes maradt.

„33” FC—NSC 4:1 (1:1).

Határ-ut. — 1500 néző. — Bíró: Steinitz.

A kupamérkőzések során a leghatározottabb formát a „33” FC csapata mutatta. Az NSC az I. félidőben egyenrangú ellenfélnek mutatkozott, ami az eredményben is kifejezést nyer, a II. félidőben azonban a jobban trenírozott „33”-ok döntő fölénybe kerülnek és újabb három góllal terhelik meg az NSC hálóját. Zsáknak ebben a félidőben egyáltalán nem akadt dolga, mert a játék állandóan az ellenfél területén folyt le.

Berlin—Budapest válogatott mérkőzés most már végleg leköttetett április 3-ára. Ez lesz a két város reprezentatívainak az ötödik találkozója. Eddig kétféleképpen a miénk győztek, egyszer a berliniek és egy alkalommal a küzdelem eldöntetlen maradt. Gólarány 11:7 a magyarok javára. Valószínűleg az idén is rekordközönség fogja végignézni a küzdelmet. (Tavaly 85,000 embert vonzott ez a meces.)

Svéd—Magyarország válogatott mérkőzésre — amely március 11-én Lausanneban kerül előtérbe — a svédok Job Mullers hágal bíróit ajánlották nekünk. Az MLSZ a nemzetközi szokásokra hivatkozva, még két bíró megjelölését kéri és akkor a három ajánlott bíró közül fog választani.

A Vasárnap Brnóban fogant látvány március 19-én lesz az ottani Sportklub és a Makláré.

III. ker. TVE—MTK 1:1 (1:0).

Hungária-ut. — 4000 néző. — Bíró: Rotter.

A bajnokság élén levő csapatok közül az MTK startolt elsőnek, hogy egy barátságos mérkőzésen összemérje erejét a budaiak jól fejlődő csapatával. Bár a meccstől nem sokat várt a közönség, helyenként egy-egy érdekesebb akció élénk tetszést váltott ki. A budaiak erősen belefeküdtek a játékba és megújuló támadásaik révén Paleseknek a 42. percben végre sikerült egy gólt az MTK hálójába helyezni. A játék csak a II. félidőben lett élénkebb, amikor az MTK nemcsak kiegyenlíteni, de győzni is akart. A III. kerületiek azonban derekasnak ellentállottak, de végül is a folytatnos támadás után, egy MTK-lefutásból Opató a 32. percben kiegyenlített. Ezután ismét a budaiak támadnak, de két labdájuk a kapu fölé kerül. Megismételt támadásaik során három egymásutáni kornerhelyzetet is teremtenek, de az MTK elszántan védekezik és minden veszedelmes helyzetet leszerel. A mezőny legjobb embere Siklóssy (MTK) volt.

A Győri Vasutas SC fölényű, mert a miniszterium nem hagyta jóvá az alapszabályait.

A Szegeci AK olaszországi útját az olasz szövetség déli ligája rendezte. Fischer Márk, az MLSZ nemzetközi bizottságának az elnökehez írt levelükben a szövetség titkára kijelenté, hogy az olyan lovagias nemzeti fiat megilleti.

Felelős szerkesztő és kiadó: Lázár Miklós.

Kiadja a Reggel Lapkiadó Rt.

Világosság-könyvnyomda rt., Budapest VIII., Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Dentsch D.

### AZ ÚJ TROCADERO

KIRÁLY-UTCA 77. SZÁM. — TELEFON: JÓZSEF 45-10.

Ferenczi Károly	Salamon Béla
Sarkadi Aladár	Kende Mária
Szalontai Ferike	Kovács Andor
Borszéki és Constant	Sataneila

és a kiváló februári műsor  
Előadás után parkettánc  
Kezdete 9 órákor

### Fővárosi Cirkusz

## Nagy nemzetközi boxmérkőzések

Hans Breitensträter (német) 80 kg. — Tom Jörgensen (dán) 78 kg.  
Marius Maerten (francia) 65 kg. — Mazloum (török) 65 kg.  
Rózsa Jenő (magyar sampion) 67 kg. — H. Dormgörgen (német) 66½ kg.  
Milton Róbert—Rózsa II. között

**Bővebbet a plakátokon**

## UJ WANDERER AUTÓK

### AUTÓK

BOSCH dynamóval és önindítóval  
**BÁRDI**, Kossuth Lajos-utca 6.

**Aranyat, ezüstöt, Brillánszt,** régiégeket, gyöngyöket teljes értéket és elad Schmalzer Benő IV. Károly király-út 28, Központi Városház, főkapu mellett



## Gummitalpu CIPŐ

különlegességek  
**Pongrácz**  
cégnél, Budapest Ul. ker., Szonyó-utca 23. szám.

**Réz- és vasbutorok** sodronyok, ágybetétek, gyermekkoscsok, Pékter, gyárától a legjobb és olcsók. Szakmabeli javaslatok vállaltatnak: Holló-utca 3, Dobány-utca 6. Telefon: J. 61-97

## A CLUB-GARAGE

megszerezte a  
**D. A. K.**  
(Deutscher Automobil Konzern)  
magyarországi egyedüli képviselőlet, Németország legnagyobb és legkiválóbb autógyárainak, a világhírű  
**DUX**  
**PRESTO**  
**VOMAG** és  
**MAGIRUS**  
koscsoknak lerakatát.

A kifogástalan eleganciájú és világhírű márkájú autók rövid időn belül megérkeznek. Kérjük az autót vásárló közönséget, hogy vásárlásával saját érdekében járjon a koscsik megérkezéséig.

**Hamisfogat 320 K-ig,** aranyért, brillánsért, ezüstért minden hirdetések áránál többet fizetek. Aranyműves, Kossuth Lajos-utca 11, I. em.

## Uj személy- és teherautók

### Reiman

Gizella-tér 3.  
Telefonszám: 141-08 és 148-77.

## IRÓASZTALOK

és teljes irodabehatározások Lány-nál, Vörösmarty-u. 53. Telefon: 61-48

## BERKOVITS

M. KIR. UDV. SZALLITÓ KRISTOF-TER 2. SZAM  
Eredeti tervezésű, valamint valódi francia kosztümök, ruhák, köpenyek

Telefon J. 121-68 **NEMZETI ROYAL-ORFEUM** Telefon J. 121-68

Vasárnap két előadás, délután 1/4 és este 1/8 órákor  
**A nagyszerű új februári varieté- és színházi műsor**

**Szakorvosi rendelő** ver- és nemibetegek részére. (Exulstválasztás.) Rendelés egész nap. VII. Rákóczi-ut 32. sz. I. em. I. (Rékussal szemben)

Higanyt Hamisfogat Platinát Ékszer	legmagasabb napi áron veszek	Gross Antal József-kürt huszonhárom félszázlet
------------------------------------	------------------------------	--

## Neuschloss-Lichtig repülőgépgyár és faipar rt.

Budapest—Albertfalva  
Telefon: 156-54, József 84-02, 84-03  
Karosszériák, buszok, gyermekkoscsik

## Február 11-én, délután 5 órákor

## Nagy nemzetközi boxmérkőzések

Hans Breitensträter (német) 80 kg. — Tom Jörgensen (dán) 78 kg.  
Marius Maerten (francia) 65 kg. — Mazloum (török) 65 kg.  
Rózsa Jenő (magyar sampion) 67 kg. — H. Dormgörgen (német) 66½ kg.  
Milton Róbert—Rózsa II. között

**Bővebbet a plakátokon**